

สหวิทยาการและเรื่องเล่าจากบุคคล Intersex ในสังคมไทย¹

พรชัย เตชะ* และ จันทิมา อังคพณิชกิจ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

Interdiscursivity and Intersex Narratives in Thai Society

Pornchai Techa and Jantima Angkapanichkit*

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand

Article Info

Research article

Article History:

Received 26 January 2024

Revised 9 March 2024

Accepted 9 April 2024

คำสำคัญ

สหวิทยาการ

เรื่องเล่า

Intersex

สังคมไทย

* Corresponding author

E-mail address:

rakofferr@gmail.com

บทคัดย่อ

ร่างกายของบุคคล Intersex เผชิญกับข้อจำกัดด้านความรู้ แม้กระทั่งในการขับเคลื่อนด้านความหลากหลายทางเพศ ประเด็น Intersex ยังไม่มีสถานะเป็นความจริงกระแสหลัก บทความวิจัยนี้วิเคราะห์และตีความเรื่องเล่าชีวิตของบุคคล Intersex ในบริบทสังคมไทยด้วยแนวคิดสหวิทยาการ รวบรวมเรื่องเล่าจากการสัมภาษณ์ที่เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ บทความวิจัยนี้ดำเนินตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบคำถามในประเด็นร่างกายและตัวตน รวมถึงแนวปฏิบัติที่สัมพันธ์กับวาทกรรมหลายเสียง ผลการวิจัยพบว่าความเป็นจริงเรื่อง Intersex ในบริบทสังคมไทยไม่มีเอกภาพ วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามเชื่อมต่อกันเพื่อสร้างความเข้าใจว่า พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex ผิดปกติ คลุมเครือรับรู้ไม่ได้ และจำเป็นต้องรักษา แต่เมื่อวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามเชื่อมต่อกับวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ ร่างกายบุคคล Intersex ในขอบเขตนี้สามารถรับรู้ได้ในฐานะของความหลากหลายทางกายวิภาค ซึ่งไม่ใช่ข้อจำกัดการตีความหมายใหม่ อนุญาตให้บุคคล Intersex ได้ตอบและปฏิเสธขั้นตอนแทรกแซงทางการแพทย์ได้ ซึ่งสนับสนุนความเป็นไปได้ที่ร่างกายของบุคคล Intersex จะถูกรับรู้มากขึ้นในสังคมไทย

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งในชุดงานวิจัยเรื่อง "สนทนาสัมพันธ์ในวาทกรรมว่าด้วยเรื่อง Intersex ในสังคมไทย" สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Keywords:

interdiscursivity,
narrative,
intersex,
Thai society

Abstract

Intersex bodies encounter significant gaps in knowledge, a challenge that remains underexplored within the mainstream discourse of the LGBTQIA+ movement in Thai society. This research undertakes an in-depth analysis and interpretation of intersex narratives within Thai society using the concept of Interdiscursivity. The intersex narratives for this study are drawn from interviews published in public media sources. This research article employs a qualitative research methodology to address inquiries concerning intersex bodies and identity, encompassing bodily performativity within the episteme of multi-voice discourse. The research findings highlight the absence of unanimity in intersex discourse within Thai society. The discourse is characterized by the articulation of medical science and gender binary discourses, constructing an understanding of intersex as an abnormal, ambiguous, and unintelligible body that requires correction. However, when these discourses articulate with post-intersex discourse, intersex bodies in this realm can be recognized as diverse, devoid of a sense of disorder. As a result, individuals within this group acquire the knowledge to engage with and reject medical intervention, potentially enhancing the recognition of intersex bodies in Thai society.

1. บทนำ

แม้ว่าความหลากหลายทางเพศจะปรากฏเป็นความคิดพื้นฐานท่ามกลางการสนทนาในชีวิตประจำวัน ทว่าความหลากหลายยังจำกัดอยู่เพียงการแสดงออกและพฤติกรรมทางเพศ หรือกล่าวเป็นศัพท์วิชาการว่าเพศสถานะ (gender) และเพศวิถี (sexuality) ส่วนที่พร่าเลือนคือมิติด้านเพศสรีระ (sex) เนื่องจากถูกพิจารณาให้เป็นข้อเท็จจริงในระดับโครโมโซมเพศ (chromosomes) ฮอร์โมน (hormones) และอวัยวะสืบพันธุ์ (genitalia) เกณฑ์ความแตกต่างจำแนกมนุษย์เป็นเพศชายและเพศหญิง วิทยาศาสตร์การแพทย์กำหนดให้ข้อเท็จจริงนี้เป็นความจริงสำหรับทุกคนโดยระบุเหตุผลว่าเป็นเรื่อง “วิทยาศาสตร์” ข้อเท็จจริงดังกล่าวสร้างข้อจำกัดอย่างน้อยสองประการ ประการแรกคือ การมองข้ามความหมายเชิงสังคมในมิติเพศสรีระ ประการต่อมาคือ พัฒนาการทางเพศนอกกฎเกณฑ์คู่ตรงข้าม เช่น Intersex กลายเป็นเพศที่แปลกแยกและถูกการแพทย์ “จัดการ” เพื่อให้สอดคล้องต่อการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง ซึ่งหลายกรณีไม่ใช่ภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ (Eckert, 2009)

พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex ตามคำอธิบายของกลุ่มการเคลื่อนไหวด้านความหลากหลายทางเพศสากล หมายถึง โครงสร้างกายภาพ ฮอร์โมน และพันธุกรรมที่แตกต่างจากเพศชายและเพศหญิงในบางส่วนหรือทั้งหมด นับเป็นโครงสร้างกายวิภาคที่หลากหลายตามธรรมชาติ องค์การสิทธิมนุษยชนในสาธารณรัฐมอลตาออร์รับสถานะ Intersex เป็นหนึ่งในความหลากหลายทางเพศ และอนุญาตให้เป็นอิสระจากการแทรกแซงทางสังคม (Medina & Mahowald, 2021; Morgan, 2016) ตรงข้ามกับการแพทย์ที่วินิจฉัยให้เงื่อนไข Intersex เป็นอาการผิดปกติ (disorder) ส่วนนงวิชาการด้านสังคมศาสตร์สังเกตว่า Intersex เป็นร่างกายที่รับรู้ไม่ได้ (unintelligibility) หากพิจารณาจากมิติเพศคู่ตรงข้าม (Amato, 2016) ที่สำคัญคือร่างกายของบุคคล Intersex ซับซ้อนกว่าระบบเพศคู่ตรงข้ามโดยจำแนกได้อย่างน้อย 4 ประเภท อาจพบในช่วงแรกเกิดหรือช่วงวัยเจริญพันธุ์ คือ ประเภทที่มีพัฒนาการทางเพศก่อนวัย (congenital adrenal hyperplasia) ประเภทที่มีโครโมโซม XXY (Klinefelter syndrome) ประเภทที่มีโครโมโซม X (Turner syndrome) และประเภทที่ร่างกายต่อต้านแอนโดรเจน (androgen insensitivity syndrome) (Reis, 2009)

การรับรู้เรื่อง Intersex ในสังคมไทยมีค่อนข้างจำกัด และเป็นความรู้ที่ไม่เคยพัฒนาตามกระบวนทัศน์ (paradigm shift) ของยุคสมัย ในอดีต พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex ถูกจัดอยู่ในหมวดหมู่ “กะเทย” (ศิริพร ณ ถลาง, 2539) หรือบั่นทอนเกียรติภาพหนึ่งตามคำอธิบายของพุทธเถรวาท (นฤพนธ์ ดั้ววิเศษ, 2559) จากนั้นใน พ.ศ. 2548 จึงปรากฏคำว่า “คนสองเพศ” “เพศกำกวม” ในสื่อสาธารณะ ประเด็นที่น่าสังเกตคือมีเพียงกลุ่มเคลื่อนไหวด้านความหลากหลายทางเพศเท่านั้นที่ใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ “Intersex” ระบุถึงพัฒนาการทางเพศที่ต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้าม ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกายของบุคคล Intersex ใน

สังคมไทยจึงเต็มไปด้วยข้อถกเถียง เนื่องจากถูกหล่อหลอมผ่านความรู้ทางการแพทย์ ศาสนา และการเคลื่อนไหวทางสังคมที่ต่างกัน

วิธีเข้าถึงกรอบความรู้ที่หลากหลายส่งผลให้บุคคล Intersex ในสังคมไทยตีความร่างกายของตัวเองในหลายแง่มุม จนเกิดเป็นข้อถกเถียงว่าแท้จริงแล้ว Intersex เป็นเพศที่ธรรมชาติมอบให้ และสามารถพัฒนาเป็นอัตลักษณ์ทางเพศได้ (gender identity) หรือเป็นเพียงกลุ่มอาการผิดปกติที่เจอด้วยความแปลกแยกทางสังคม ยกตัวอย่างกรณีของผู้ใช้ TikTok @seeya.again ที่เล่าประสบการณ์ชีวิตหลังตรวจพบ “ภาวะเพศกำกวม”

- (1) ตนเองเป็นผู้หญิงที่มีโครโมโซมเป็นเพศชาย¹ ทำให้ไม่มีประจำเดือน และตรวจเจอถุงอัณฑะซ่อนอยู่ในบริเวณที่ควรจะเป็นรังไข่² ใช้เวลาหาหมอมากกว่า 2 ปีกว่า เจอหมอที่รักษา หาต้นเหตุ และผ่าตัดให้ได้ เมื่อรู้สึกเสียใจ รู้สึกว่าเราผิดปกติ แตกต่าง ดูแปลกประหลาด จึงเลือกที่จะเก็บเป็นความลับ ไม่บอกใคร

(“สาวเล่าประสบการณ์,” 2565)

Intersex ในตัวอย่าง (1) ไม่ได้มีสถานะเป็นอัตลักษณ์ทางเพศ แต่เป็นอาการผิดปกติที่เกิดกับร่างกายผู้หญิง แม้ตัวบทจะถ่ายทอดเสียงของผู้เล่าเพียงลำพัง แต่อนุพากย์ที่กำกับด้วยหมายเลข 1 และหมายเลข 2 รวมถึงคำศัพท์เฉพาะ เช่น โครโมโซม อัณฑะ รังไข่ กำลังเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างหลักฐานทางชีววิทยาและหมวดหมู่เพศ ร่างกายในความเข้าใจของผู้เล่าจึงหล่อหลอมจากความรู้ของวิทยาศาสตร์การแพทย์และระบบเพศคู่ตรงข้ามเมื่อเชื่อมต่อ (articulate) ความรู้ทั้งสองร่วมกับคำกริยา “ผิดปกติ” “แตกต่าง” “แปลกประหลาด” คำกริยากลุ่มนี้กระตุ้น (evoke) ให้นึกถึงเหตุการณ์ที่เบี่ยงเบน (deviation) จากบรรทัดฐานการสื่อความหมายจึงสร้างแนวความเข้าใจว่า Intersex ไม่เพียงเป็นอาการผิดปกติ แต่ยังเป็นความแปลกแยกทางสังคม แนวปฏิบัติที่ตามมาคือการรักษาเพศให้เป็นปกติ

ในทางตรงข้าม Intersex ถูกอธิบายในอีกมุมมองว่าเป็นความหลากหลายที่ธรรมชาติมอบให้ ความเข้าใจดังกล่าวนำเสนอผ่านเสียงของบุคคล Intersex ในกลุ่มนักเคลื่อนไหวด้านความหลากหลายทางเพศ พัฒนาการทางเพศที่ต่างจากเพศชายและเพศหญิงในความเข้าใจนี้จึงไม่ใช่อาการผิดปกติ

- (2) เราคือความเป็นธรรมชาติ เราคือสิ่งที่ยืนยันว่าระบบสองเพศแบบชั่วคราวข้ามคือเรื่องจอมปลอม มนุษย์ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาให้มีเพียงแค่สองเพศ และมนุษย์ไม่ได้มีแค่สองเพศสรีระอีกต่อไป²

(Spectrum, 2565)

บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (2) ยืนยันว่าพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex ไม่ใช่อาการผิดปกติ และแสดงท่าทีโต้แย้งความรู้ในระบบเพศคู่ตรงข้าม การปฏิเสธ (negation) มีเงื่อนไขพื้นฐาน (preparatory condition) ที่สัมพันธ์กับข้อมูลเก่า (given information) เรื่อง “มนุษย์มีสองเพศ” การให้ข้อมูลใหม่ (new information) เพื่อปฏิเสธข้อมูลเก่าทำให้ความหมายเรื่อง Intersex ไม่ได้อยู่ในระบบปิด แต่เป็นความหมายที่เกิดขึ้นท่ามกลางการโต้ตอบระหว่างเสียงที่หลากหลาย ทำให้ความหมายหรือตัวบทมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ (interdiscursivity) โดยที่เนื้อความ (discourses) ประเภท (genres) และแบบแผนภาษา (styles) ถูกเชื่อมต่อกันจนเกิดเป็นแนวปฏิบัติเฉพาะในสังคม (Fairclough, 1992)

การเชื่อมต่อนี้ระหว่างวาทกรรมที่หลากหลาย รวมถึงสถานภาพความรู้เรื่อง Intersex ที่ไม่ใช่ความรู้กระแสหลักในสังคมไทยให้คำถามวิจัยว่า บุคคล Intersex ทำความเข้าใจร่างกายที่แตกต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้ามอย่างไร ความเข้าใจนั้นเชื่อมต่อกับวาทกรรมชุดใดบ้าง และความเข้าใจที่เกิดขึ้นสร้างแนวปฏิบัติต่อร่างกายอย่างไร ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) วิเคราะห์ตัวบทเรื่องเล่าเชิงสนทนาที่เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะและตีความมุมมองเชิงสังคมที่เกี่ยวข้องกับภาษา ผลการวิจัยจะเสนอให้เห็นพลวัตความหมายเกี่ยวกับร่างกาย Intersex ซึ่งมีข้อจำกัดในสังคมไทย และจะเสนอแนะมุมนับสนุนให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจร่างกาย Intersex โดยไม่ถูกจำกัดเพียงอาการผิดปกติ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์และตีความเรื่องเล่าชีวิตของบุคคล Intersex ในบริบทสังคมไทย

3. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะเรื่องเล่าของบุคคล Intersex ที่เติบโตในบริบทสังคมไทย และเผยแพร่เป็นสื่อวีดิทัศน์ผ่านเว็บไซต์ www.youtube.com และ www.clubhouse.com ผู้วิจัยรวบรวมสื่อวีดิทัศน์จำนวน 5 ชุด เกณฑ์การคัดเลือกพิจารณาจากกรณีของบุคคล Intersex กล่าวคือ ตั้งแต่ พ.ศ. 2555-2564 ผู้วิจัยพบเรื่องเล่าของบุคคล Intersex เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะเพียง 5 ชุด สื่อวีดิทัศน์ประกอบด้วยเรื่องเล่าของบุคคล Intersex จำนวน 7 คน ผู้วิจัยใช้เป็นตัวแทนเสียงบุคคล Intersex ในสังคมไทย ลักษณะตัวบทเป็นเรื่องเล่าเชิงสนทนา (conversational narrative) ผู้วิจัยถ่ายทอดการสนทนาเฉพาะส่วนที่เป็นวัจนภาษา

ตารางที่ 1

แหล่งที่มาของตัวบท

ลำดับ	หัวเรื่อง	ช่องทาง	วันที่เผยแพร่
1	ชีวิตคนสองเพศ	เรื่องเล่าเช้านี้	12 ตุลาคม 2555
2	นักร้องสองเพศผู้ไม่เคยละทิ้ง ความฝัน	Khaosod TV	21 ตุลาคม 2562
3	แปลกแต่จริง จากหญิงเป็นชาย	2020 Entertainment	1 พฤศจิกายน 2563
4	อึ้ง สองเพศในคนเดียว	2020 Entertainment	22 ธันวาคม 2563
5	Intersex หนึ่งใน LGBTQIAN+ คืออะไรนะ	GirlxGirl	12 พฤศจิกายน 2564

4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์และตีความตัวบทภาษาเพื่อเชื่อมโยงสู่ประเด็นทางสังคม วิธีตีความภาษาร่วมกับประเด็นทางสังคมสนับสนุนสมมติฐานของ Bakhtin (1986) ที่เสนอว่าความหมายเกิดจากการสนทนาโต้ตอบกัน (dialogic) ระหว่างผู้คนและแนวปฏิบัติทางสังคม การถ่ายทอดความหมายแต่ละครั้งประกอบด้วยเสียงอันหลากหลาย (heteroglossia) การมาบรรจบกันของแต่ละเสียงทำให้เกิดแนวปฏิบัติทางสังคมที่สนับสนุนความหมายเหล่านั้น เพื่อยืนยันสมมติฐานนี้ ผู้วิจัยจึงประยุกต์แนวคิดสหวิทยาการในการวิเคราะห์และตีความระเบียบวาทกรรมที่กำกับวิธีใช้ภาษาของบุคคล Intersex การกำกับวิธีใช้ภาษากล่าวถึงการเชื่อมต่อเนื้อความ ประเภท และแบบแผนภาษาของตัวบทวาทกรรมที่สร้างความหมายและแนวปฏิบัติทางสังคม

4.1 ผู้วิจัยทบทวนเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบุคคล Intersex ส่วนใหญ่เป็นองค์ความรู้จากกลุ่มประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ จากการทบทวนพบแนวความเข้าใจที่สัมพันธ์กับการใช้คำศัพท์เฉพาะ 3 คำ ได้แก่ “Hermaphrodite” “Disorder of Sex Development” และ “Intersex” ขณะที่เอกสารและงานวิจัยในประเทศไทยกล่าวถึงร่างกายของบุคคล Intersex ด้วยคำศัพท์ที่หลากหลาย การแพทย์และกฎหมายใช้คำว่า “ภาวะเพศกำกวม” ซึ่งระบุถึงอาการผิดปกติ สื่อมวลชนใช้คำว่า “คนสองเพศ” “กะเทยแท้” “ภาวะเพศกำกวม” “ชายหญิงในร่างเดียวกัน” ส่วนกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมใช้คำว่า “Intersex” นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าเรื่องเล่าของบุคคล Intersex เป็นเรื่องละเอียดอ่อนเนื่องจากเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและปัญหาชีวิต ผู้วิจัยจึงไม่กล่าวถึงชื่อบุคคล Intersex หากต้องยกตัวอย่างข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้คำว่า Intersex แทนบุคคลกลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 คน ตามด้วยยัติภังค์และหมายเลขกำกับข้อมูล เช่น Intersex-01

4.2 ผู้วิจัยสืบค้นและรวบรวมตัวบทด้วยคำศัพท์สำคัญ 5 คำ ได้แก่ “คนสองเพศ” “กะเทยแท้” “ภาวะเพศกำกวม” “ชายหญิงในร่างเดียวกัน” และ “Intersex” จากนั้นคัดเลือกเฉพาะตัวบทที่บุคคล Intersex ยินยอมถ่ายทอดประสบการณ์ชีวิตผ่านสื่อสาธารณะ กรณีที่บุคคล Intersex คนเดียวกันนำเสนอเรื่องเล่าชีวิตผ่านช่องทางสื่อที่หลากหลาย ผู้วิจัยเลือกเก็บเฉพาะตัวบทเรื่องเล่าที่เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะครั้งแรกเท่านั้น

4.3 วิเคราะห์ตัวบทเรื่องเล่าของบุคคล Intersex ด้วยแนวคิดสหวิทยาการ ผู้วิจัยวิเคราะห์วิธีที่บุคคล Intersex ถ่ายทอดแง่มุมชีวิตและข้อจำกัดที่ยึดโยงกับร่างกาย ขั้นตอนการวิเคราะห์ให้ความสำคัญกับการเชื่อมต่อเนื้อความ ประเภท และแบบแผนภาษาของตัวบทวาทกรรม กรณีที่เนื้อความ ประเภท หรือแบบแผนภาษาของตัวบทถูกเชื่อมต่อและหลอมรวมเข้าด้วยกันจนระบุแหล่งที่มาอย่างเจาะจงไม่ได้ ผู้วิจัยจะตีความถึงความรู้หรือแนวความคิดเชิงสถาบันผ่านแบบแผนการให้เหตุผล เพื่อยืนยันว่าบุคคล Intersex เข้าใจแง่มุมชีวิตและพัฒนาการทางเพศของตัวเองด้วยความรู้หรือแนวความคิดจากวาทกรรมใด เช่น หากบุคคล Intersex พรรณนาร่างกายให้สัมพันธ์กับโรคหรืออาการเจ็บป่วย ผู้วิจัยจะตีความแนวการให้เหตุผลดังกล่าวว่า บุคคล Intersex พิจารณาร่างกายของตัวเองด้วยเหตุผลของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังตีความถึงแนวปฏิบัติต่อร่างกายที่สัมพันธ์กับวาทกรรมแต่ละชุดด้วย

4.4 สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

5. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

5.1 [...] หมายถึง ตัดข้ามเนื้อหาบางส่วน

5.2 (ชื่อ Intersex) หมายถึง ชื่อบุคคล Intersex ที่ถูกกล่าวถึง หรือเรียกแทนตัวเอง

5.3 (ชื่อพิธีกร) หมายถึง ชื่อพิธีกรที่ถูกกล่าวถึง หรือเรียกแทนตัวเอง

6. แนวคิดของการวิจัย

สหวิทยาการเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์และความคิดจากวาทกรรมก่อนหน้า ที่หลอมรวมอยู่ในวาทกรรมปัจจุบัน กฎเกณฑ์และความคิดไม่ใช่ของปัจเจก หากแต่เป็นองค์ประกอบในระบบความสัมพันธ์และระบบความรู้ในสังคม Fairclough (1992, 2005) เสนอแนวคิดสหวิทยาการเพื่อขยายขอบเขตการศึกษาสหบท (intertextuality) สหวิทยาการเป็นกลไกของระเบียบวาทกรรม (order of discourse) ที่กำกับให้เกิดการเชื่อมต่อเนื้อความ ประเภท และแบบแผนภาษาของตัวบทเพื่อสร้างแนวปฏิบัติหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (social change) กลไกดังกล่าวจึงเป็นทั้งการจัดระเบียบสังคมและการควบคุมวิธีที่ผู้คนใช้ภาษา

สหวิทยาการมีฐานความคิดจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวรัสเซีย (Bakhtinian) ตามความคิดของ Bakhtin (1986) ความหมายมิได้เป็นเพียงผลรวมในระบบปิด หากแต่เป็นผลจากการสนทนาโต้ตอบกันระหว่างถ้อยคำต่าง ๆ รวมถึงวิถีปฏิบัติในงานเขียน ความหมายที่ผู้คนถ่ายทอดได้เชื่อมโยงกับเนื้อหา (contents) และแบบแผนภาษา (linguistic styles) ที่มีอยู่ก่อนอย่างซับซ้อน ทำให้การเปล่งถ้อยคำแต่ละครั้งประกอบด้วยเสียงของคนอื่นเสมอ เสียงที่วาทนี้ช่วยให้อ่านผู้อื่นหรือสังคมให้ความหมายแก่ถ้อยคำนั้นอย่างไร Devitt (2004) พิจารณาว่า

ภาษาในความคิดของ Bakhtin เป็นประเภทหรือแบบแผนคำพูด (speech genres) ที่ผลิตความหมายตามปัจจัยทางประวัติศาสตร์ ซึ่งไม่จำกัดการตีความและมีพลวัตตามบริบทสังคม

การวิเคราะห์สหวิทยาการจะพิจารณาการเชื่อมต่อ (specific articulations) ในระดับเนื้อความ (ตัวบท) ประเภท และแบบแผนภาษาภายในตัวบท การหลอมรวม (blending) องค์ประกอบต่าง ๆ จะร่วมกันสื่อความหมายในแง่มุมเฉพาะ ทุกครั้งที่องค์ประกอบเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน ไม่ได้หมายความว่าความหมายเดิมถูกลบหรือถูกแทนที่ แต่การเชื่อมต่อกำลังสร้างความหมายและกำหนดแนวปฏิบัติใหม่ให้สัมพันธ์กับพลวัตในสังคม Fairclough (2005) จึงใช้การวิเคราะห์สหวิทยาการเป็นตัวเชื่อม (mediating level) ระหว่างภาษา (micro-level) และประเด็นทางสังคม (macro-level)

ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดสหวิทยาการเพื่อวิเคราะห์และตีความการเชื่อมต่อกันของเนื้อความ ประเภท และแบบแผนภาษาของตัวบทสหวิทยาการในเรื่องเล่าของบุคคล Intersex ที่เติบโตในสังคมไทย ผลการวิจัยนอกจากจะนำเสนอการสื่อความหมายในระดับภาษาแล้วยังตีความถึงแนวปฏิบัติทางสังคมที่มีแนวโน้มเกิดจากการเชื่อมต่อกันของสหวิทยาการหลายเสียง

7. งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเล่าของบุคคล Intersex

เรื่องเล่าของบุคคล Intersex ไม่เคยปรากฏในงานวิจัยประเทศไทย มีเพียงการกล่าวไว้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาข้อกฎหมาย (ไพโรลภา อยู่มั่น, 2559) กฎหมายในประเทศไทยไม่รองรับสถานะ Intersex เป็นตัวตนทางเพศของพลเมือง เนื่องจาก Intersex เป็นเพียงกลุ่มอาการผิดปกติของอัตลักษณ์ทางเพศ (gender identity disorder) งานวิจัยดังกล่าวเสนอให้ปรับข้อกฎหมายโดยขยายขอบเขตการตัดสินใจผ่าตัดแก้ไขเพศให้ครอบคลุมบุคคลอายุ 16 ปีขึ้นไป

งานวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา (ethnographic research) ในต่างประเทศศึกษาเรื่องเล่าชีวิตของบุคคล Intersex ตั้งแต่ ค.ศ. 2000 และให้ความสำคัญกับเรื่องเล่าบุรุษที่ 1 (first person narrative) งานวิจัยจากกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย มีคำถามวิจัยสอดคล้องกันว่าบุคคล Intersex ชีบชีพิตัวตน (sense of self) ที่สัมพันธ์กับคนอื่นและความคาดหวังในสังคมอย่างไร

Gallacher (2005) พบว่าบุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างในประเทศอังกฤษและเวลส์ ตอกย้ำความเจ็บปวดผ่านเรื่องเล่า ซึ่งเป็นผลกระทบจากขั้นตอนทางการแพทย์ วากรรมการแพทย์สร้างให้ Intersex เป็นอาการเจ็บป่วย และไม่อนุญาตให้บุคคลรับรู้ความแตกต่างนี้ในฐานะอัตลักษณ์ ภาษาที่การแพทย์ใช้วินิจฉัยร่างกายของบุคคล Intersex จึงผูกโยงกับลักษณะทางพยาธิวิทยา (pathologized) เช่น “Disorder” “Genetic illness” Johnson (2017) อภิปรายว่ารูปภาษาบ่งชี้อาการเจ็บป่วยเป็นการทำงานในระดับชีวอำนาจ (biopower) ผลที่ตามมาคือการกระตุ้นให้บุคคล Intersex ค้นหาเพศที่แท้จริง และกระตุ้นให้ผู้ปกครองของบุคคล Intersex ตัดสินใจผ่าตัดแก้ไขเพศ โดยปราศจากการตั้งคำถาม บุคคล Intersex ทุกรายจึงยอมรับสถานะเพศชายขอบ (marginalized bodies) และเชื่อว่าเป็นจริงเช่นนั้นเสมอ

เรื่องเล่าจากประเทศสวีเดนในงานของ Guntram and Zeiler (2016) และ Lundberg (2017) เสนอประเด็นสำคัญว่าผู้เล่าจำนวนมากไม่ได้มอง Intersex เป็นอัตลักษณ์ แต่พิจารณาเป็นภาวะบกพร่องทางร่างกาย และเป็นอุปสรรคต่อการเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์ (less woman) ภาวะสมบูรณ์ในความหมายนี้คือศักยภาพในการเจริญพันธุ์ (reproduction) ผู้เล่าในการศึกษาของ Guntram and Zeiler พิจารณาตัวเองในฐานะผู้หญิงที่ไม่มีมดลูกและไม่มีช่องคลอด (absence of one's uterus and vagina) การตีความเรื่องเล่าผ่านแนวคิดการปฏิบัติซ้ำแห่งผัสสา (performativity affects) เสนอว่าอัตลักษณ์ความเป็น Intersex ไร้ตัวตนในเรื่องเล่า ผู้เล่าทุกคนเสนอเรื่องเล่าแห่งความกลัว (กลัวถูกปฏิเสธ) เรื่องเล่าแห่งความคับข้องใจ (ผู้อื่นมองอย่างสังเวช) และเรื่องเล่าแห่งการยอมรับ (ยอมรับร่างกายที่ไม่สมบูรณ์) การไร้สถานะในเรื่องเล่าเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างไม่เคยรับรู้ถึงความเป็นจริงเรื่อง Intersex อีกทั้งยังถูกเลี้ยงให้อยู่ในสถานะของผู้หญิงรักต่างเพศ

ความวิตกต่อปัญหาด้านการเจริญพันธุ์เป็นการสมรู้ร่วมคิดระหว่างวาทกรรมสืบเผ่าพันธุ์ (pronatalist discourse) และลัทธิชายเป็นศูนย์กลาง (androcentrism) Jones (2016) วิพากษ์ความเป็นหญิงในโลกสมัยใหม่ด้วยแนวคิดสตรีนิยม (feminist theory) การเจริญพันธุ์ถูกเชื่อมโยงกับบรรพชาและการนิยามตัวตนเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในประเทศอังกฤษไม่กังวลต่อการตรวจพบพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex แต่กลับกังวลต่อปัญหาด้านการเจริญพันธุ์มากที่สุด ตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่ไม่กล่าวถึงข้อกังวลด้านการเจริญพันธุ์อยู่เลย

เรื่องเล่าของบุคคล Intersex ในประเทศออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาเสนอการรับรู้ตัวตนที่สัมพันธ์กับการแพทย์ โรงเรียน และครอบครัว Henningham (2019) พบหลักฐานว่ากระบวนการ “ซ่อมแซม” และ “สร้างใหม่” อยู่นอกขอบเขตด้านสุขภาพ การกำหนดเพศใหม่ในเด็ก Intersex ร้อยละ 80 เป็นเพศหญิง สำหรับเพศชาย สถาบันการแพทย์พยายามจัดการความเปราะบาง (fragility of masculinity) ที่สังคมคาดหวัง เช่น ขนาดอวัยวะเพศ ความรู้สึกทางเพศ การยืนปัสสาวะ ในทางตรงข้าม การกำหนดเพศหญิงกลับพิจารณาเพียงพื้นที่สำหรับการสอดใส่ และในทางปฏิบัติ ผู้เล่ากลุ่มตัวอย่างก็แทบไม่ได้นิยามตัวตนเป็น Intersex

ความรู้สึกโดดเดี่ยวเป็นอีกปัจจัยที่สัมพันธ์กับการรับรู้ตัวตน การศึกษาของ Cornwall (2015) ตีความเรื่องเล่าของกลุ่ม Intersex คาทอลิกในประเทศอังกฤษด้วยแนวคิดเทววิทยาปฏิบัติ (practical theology) แม้ว่าบุคคล Intersex ไม่เคยปรากฏในกิจกรรมทางศาสนาและคัมภีร์ไบเบิล แต่บุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างพยายามตีความร่างกายของตนร่วมกับความเชื่อทางศาสนา และแสดงทัศนะว่าพระเจ้าประสงค์ให้ Intersex ดำรงอยู่ในโลก ฉะนั้นการแทรกแซงทางการแพทย์จึงถูกตีความใหม่ให้เป็นการฝ่าฝืนพระเจ้า

แม้เรื่องเล่าของบุคคล Intersex ในงานวิจัยต่างประเทศไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่ข้อถกเถียงที่ยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง คือ Intersex สามารถเป็นอัตลักษณ์ทางเพศที่ปราศจากอาการผิดปกติได้หรือไม่ และหากบุคคลที่มีพัฒนาการทางเพศต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้ามไม่ต้องการนิยามตัวตนเป็น Intersex คนกลุ่มนี้ต้องเข้าใจร่างกายของตัวเองอย่างไร โดยไม่ถูกจำกัด

ความคิดตามกรอบเพศคู่ตรงข้าม งานวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษาภาษาที่เชื่อมโยงกับประเด็นทางสังคม จึงไม่อาจให้ความกระจ่างต่อข้อถกเถียงดังกล่าวได้สมบูรณ์ เพียงแต่ผลการวิจัยจะช่วยเหลือมุมมองความคิดของบุคคล Intersex ที่เติบโตในสังคมไทย รวมถึงแนวปฏิบัติทางสังคมที่เกิดขึ้นกับคนกลุ่มนี้ ซึ่งอาจเปิดเผยแง่มุมต่างจากเรื่องเล่าของกลุ่ม Intersex ในทวีปยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย ผู้วิจัยคาดหวังให้ผลการวิจัยนำไปสู่วิธีเข้าใจร่างกายของบุคคล Intersex ด้วยแง่มุมที่ไม่ถูกจำกัดไว้เพียงอาการผิดปกติหรือความแปลกแยกทางสังคม

8. ผลการวิจัย

ท่ามกลางบริบทสังคมไทยที่ขาดแคลนองค์ความรู้เรื่อง Intersex บุคคล Intersex รับรู้และสร้างความเข้าใจต่อร่างกายของตนเองผ่านเรื่องเล่าใน 5 ลักษณะ คือ ร่างกายที่ผิดปกติ ร่างกายที่เป็นชายหรือหญิงไม่ชัดเจน ร่างกายที่ต้องแก้ไข ร่างกายที่รับรู้ไม่ได้ และร่างกายที่หลากหลาย การเชื่อมต่อกันของวาทกรรมหลายเสียงอนุญาตให้บุคคล Intersex มีแนวปฏิบัติต่อร่างกายที่ต่างกัน การพิจารณาร่างกายตามวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามกระตุ้นให้บุคคล Intersex ยอมรับหลักฐานทางการแพทย์ และมีแนวโน้มผ่าตัดแก้ไขเพศเนื่องจากเชื่อว่าร่างกายของตนผิดปกติ หรือแสดงลักษณะทางเพศไม่ชัดเจน แต่หากพิจารณาร่างกายด้วยวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่² ร่วมกับวิทยาศาสตร์การแพทย์และความคิดเพศคู่ตรงข้าม บุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มเข้าใจพัฒนาการทางเพศที่หลากหลาย โดยสามารถโต้แย้งบรรทัดฐานทางเพศในความหมายของวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามและวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้

8.1 ร่างกายที่ผิดปกติ

เมื่อร่างกายโดยเฉพาะส่วนของอวัยวะที่กำกับด้วยความรู้เรื่องเพศไม่สอดคล้องกับเหตุผลในระบบเพศคู่ตรงข้าม บุคคล Intersex จากเรื่องเล่าจำนวน 6 คน จึงทำความเข้าใจร่างกายของตนเองในกลุ่มอาการผิดปกติ คำว่าผิดปกติในความหมายนี้ระบุถึงการเปลี่ยนแปลงในวัยเจริญพันธุ์ที่ไม่สัมพันธ์กับลักษณะเพศชายหรือเพศหญิง เช่น ภาวะขาดประจำเดือน รวมถึงโครงสร้างอวัยวะเพศที่คลุมเครือ เช่น การมีอวัยวะในช่องคลอด การมีอวัยวะเพศชาย พัฒนาร่วมกับอวัยวะเพศหญิง

พัฒนาการทางเพศในกลุ่มอาการผิดปกติไม่ได้เป็นความเข้าใจที่บุคคล Intersex นี้รู้ด้วยตัวเอง แต่เป็นความเข้าใจที่เชื่อมต่อกับวาทกรรมจำนวน 2 ชุด วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวัยเจริญพันธุ์และโครงสร้างอวัยวะเพศที่จำแนกตามลักษณะคู่ตรงข้าม เมื่อวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เชื่อมต่อกับวาทกรรมเพศ

² ผู้วิจัยใช้คำว่า “หลังสมัยใหม่” ตามความเข้าใจเรื่อง Intersex ที่ผ่านการปรับกระบวนการทัศน์เมื่อ ค.ศ. 1993 เป็นต้นมา การปรับกระบวนการทัศน์เริ่มต้นในกลุ่ม Intersex Society of North America (1993-2008) โดยขับเคลื่อนอัตลักษณ์ Intersex และต่อต้านขั้นตอนแทรกแซงทางการแพทย์ที่ไม่ใช่เหตุฉุกเฉินโดยเฉพาะในเด็ก

คู่ตรงข้าม การเปลี่ยนแปลงในวัยเจริญพันธุ์และโครงสร้างอวัยวะเพศจึงสัมพันธ์กับหมวดหมู่เพศชายและเพศหญิง ความสัมพันธ์นี้ถูกกำหนดให้เป็นสภาวะปกติของร่างกายจิตใจ ส่วนการเปลี่ยนแปลงและโครงสร้างอวัยวะเพศในลักษณะตรงข้าม นอกจากจะกลายเป็นอาการผิดปกติแล้ว บุคคล Intersex ทั้ง 6 คน ยังสันนิษฐานว่าอาจเป็นต้นตอของโรคร้าย ชื่อน่าสังเกตคือบุคคล Intersex ใช้คำว่าเพศชายและเพศหญิงในความหมายที่สลับเปลี่ยนกับผู้ชายและผู้หญิงเนื่องจากเชื่อว่าเพศชายและเพศหญิงจะพัฒนาไปสู่การนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงตามระบบบรรทัด

วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามกำหนดให้บุคคล Intersex สร้างข้อสรุป (conclusion) และอ้างเหตุผล (justification) เพื่อแยกกลุ่มเพศปกติออกจากกลุ่มเพศผิดปกติ วาทกรรมทั้งสองยังอนุญาตให้เกิดรูปภาษาแบ่งขั้วหมวดหมู่เพศคู่ตรงข้าม (gendered language) ที่สัมพันธ์กับคำเรียกส่วนของอวัยวะ เช่น ข้างแฉะผู้หญิง อวัยวะเพศหญิง ลักษณะของเพศชาย อวัยวะเพศชาย ของผู้ชาย โครงสร้างอวัยวะเพศในร่างกายจึงไม่ได้บอกเพียงว่าบุคคลมีอะไร แต่ยังถูกใช้ยืนยันว่า “บุคคลเป็นเพศอะไร”

(3)	12	Intersex	พอ พอประมาณเข้า ป. 5 ป. 6 เนี่ยอะ เริ่มมีความผิดปกติทางอวัยวะเพศ ซึ่งด้วยความที่ที่เรา เราเป็นผู้หญิง แล้วประจำเดือนไม่มา ไม่มา ละก็คุยกับแม่ว่าเอ๊ะ แม่ก็ถามว่าทำไมแปลก ๆ อะไรยังเงี้ยอะ
	13	พิธีกร	อืม
	14	Intersex	สรุปก็คืออวัยวะมันไม่ชัดเจนอะ มันเป็นผู้หญิงไม่ชัดเจนอะอะ ทำไมเหมือนมีมีเป็นเหมือน อา ลูกอ้นทะ อยู่ในลักษณะของข้างแฉะผู้หญิงอะนะอะ
	15	พิธีกร	ตกลงมันผู้หญิงหรือผู้ชาย เพศอะไรกัน
	16	Intersex	ใช่ ใช่

(Intersex-01)

บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (3) ระบุว่าร่างกายของตนผิดปกติ และอาการผิดปกตินี้สัมพันธ์กับเรื่องเพศ แม้ว่าตัวอย่างนี้เป็นเรื่องเล่าเชิงสนทนา แต่ตัวบทเรื่องเล่าเชื่อมต่อกับวาทกรรม 2 ชุดเพื่อสร้างความเข้าใจต่อการพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex เนื้อความในตำแหน่งหลังส่วนเชื่อม “ด้วยความที่ว่า” เป็นเหตุผลสนับสนุนข้อสรุปเรื่องความผิดปกติทางอวัยวะเพศ เนื้อความสนับสนุนกล่าวถึงภาวะขาดประจำเดือน แต่ในผลัดที่ 14 ความผิดปกติ

ทางอวัยวะเพศกลับมีเนื้อความสนับสนุนเพิ่มเติมว่า “มันเป็นผู้หญิงไม่ชัดเจน” โดยไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านสุขภาพ นอกจากนี้บุคคล Intersex ยังใช้ถ้อยคำตอบสนองผู้พูด (feedback) “ใช่ ใช่” เพื่อแสดงการเห็นพ้องกับพิธีกรเรื่องหมวดหมู่เพศที่ไม่ชัดเจน “ตกลงมันผู้หญิงหรือผู้ชาย” ดังนั้นแคม ลูกอ๊นท์ และอวัยวะเพศในบริบทนี้จึงให้ความหมายเกินกว่ากลไกทางชีววิทยา

โครงสร้างอวัยวะเพศที่ยึดโยงกับหมวดหมู่เพศคู่ตรงข้ามอนุญาตให้พิธีกรในผลัดที่ 15 ไม่ตั้งคำถามว่าเหตุใดบุคคล Intersex จึงสร้างข้อสรุปเรื่องความผิดปกติทางเพศร่วมกับการอ้างเหตุผลเรื่องการเป็นผู้หญิงที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากความสอดคล้องระหว่างโครงสร้างอวัยวะเพศและระบบเพศคู่ตรงข้ามถือเป็นความเข้าใจพื้นฐานที่พิธีกรรับรู้ร่วมกัน การยอมรับความรู้ของวาทกรรมทั้งสองยังอนุญาตให้บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (4) สร้างข้อสรุปและอ้างเหตุผลเพื่อแยกกลุ่มเพศปกติออกจากกลุ่มเพศผิดปกติ

(4)	97	Intersex	คือตั้งแต่เกิดมาก็เป็นผู้หญิงปกติ พ่อแม่ก็ แจ้งเกิดในใบเกิดเป็นเด็กหญิงครับ
	98	พิธีกร	อ้อ
	99	Intersex	เพราะว่ายังไม่มียวัยวะเพศชายเด่นขึ้นมา ยังoirครับ
	100	พิธีกร	อ่า
	101	Intersex	แต่พอเราโตเป็นวัยรุ่น อายุประมาณ 18 ครับ
	102	พิธีกร	อ่า
	103	Intersex	เริ่มมีความผิดปกติทางเพศ คือมีลักษณะ ของเพศชายยื่นออกมาครับ
	104	พิธีกร	อืม แปลว่าตั้งแต่เล็กจนถึง 18 ก็มีแต่ อวัยวะเพศหญิง
	105	Intersex	ใช่ครับ
	106	พิธีกร	ไม่มีของผู้ชาย
	107	Intersex	ไม่มีครับ

(Intersex-04)

การเชื่อมต่อระหว่างวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามกำหนดแนวความเข้าใจให้บุคคล Intersex สร้างข้อสรุปเรื่องการเกิดเป็นผู้หญิงปกติ และสร้างเหตุผลพร้อมกันว่าพัฒนาการทางเพศในลักษณะใดผิดปกติ เนื้อความในผลัดที่ 99 เป็นเหตุผลสนับสนุนข้อสรุปเรื่องการเกิดเป็นผู้หญิงปกติ ส่วนเนื้อความในผลัดที่ 103 “คือมีลักษณะของเพศชายยื่นออกมาครับ” เป็นเหตุผลสนับสนุนข้อสรุปเรื่องเพศที่ผิดปกติ จะเห็นว่าบุคคล

Intersex แยกการเป็นผู้หญิงปกติ โดยพิจารณาจากโครงสร้างอวัยวะเพศที่พัฒนาไปในลักษณะเพศใดเพศหนึ่ง เพราะเมื่อตรวจพบอวัยวะเพศชายที่พัฒนาร่วมกับอวัยวะเพศหญิง บุคคล Intersex ก็สามารถอ้างเหตุผลสนับสนุนข้อสรุปเรื่องอาการผิดปกติได้ทันที ประเด็นที่น่าสนใจพบว่าพิธีกรมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับร่างกายในระบบเพศคู่ตรงข้ามเช่นกันเพราะนอกจากจะไม่ได้แย้งการอ้างเหตุผลในผลัดที่ 99 แล้ว พิธีกรยังสร้างข้อสรุปในผลัดที่ 104 อีกว่า ก่อนวัยเจริญพันธุ์นั้น บุคคล Intersex มีอวัยวะเพศที่ปกติ

วิทยาศาสตร์การแพทย์กำหนดให้เกิดของมนุษย์จำแนกตามลักษณะคู่ตรงข้ามซึ่งอ้างอิงด้วยคู่ความสัมพันธ์และระบบอนามัยเจริญพันธุ์ ขณะเดียวกันวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามนอกจากจะสร้างให้เพศชายและเพศหญิงสอดคล้องกับการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงในทางสังคมแล้ว ยังเชื่อมต่อกับความรู้ของวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่าด้วยโครงสร้างอวัยวะเพศและอนามัยเจริญพันธุ์เพื่อสนับสนุนความคิดเรื่องเพศธรรมชาติ หากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไม่ได้เชื่อมต่อกับวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม พัฒนาการทางร่างกายที่แตกต่างย่อมมีหมวดหมู่หรือรูปภาษาสื่อแทนนอกเหนือจากเพศชายและเพศหญิง

8.2 ร่างกายที่เป็นชายหรือหญิงไม่ชัดเจน

ส่วนของอวัยวะในความเข้าใจที่เกินกว่ากลไกทางชีววิทยานอกจากจะจำแนกบุคคลตามลักษณะเพศชายหรือเพศหญิงแล้ว ส่วนของอวัยวะยังส่งผลต่อการสร้างสำนึกในตัวตนเพศบุคคล Intersex โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ใช่นักเคลื่อนไหวเล่าถึงความรู้สึกสับสนทางเพศ เมื่อตรวจพบเพศที่กำกวมและคลุมเครือ จนกระทบต่อการนิยามตัวตนเพศที่แท้จริง ผลการวิจัยพบว่าหน้าอก น้ำเสียง ไบโหน้า และโครงสร้างอวัยวะเพศเป็นหลักฐานยืนยันหมวดหมู่เพศคู่ตรงข้ามและเป็นหลักฐานสนับสนุนการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง บุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างจึงพยายามสร้างความเข้าใจว่าอวัยวะส่วนใดในร่างกายของตัวเองที่แสดงแนวโน้มในลักษณะเพศชายหรือเพศหญิง อย่างน้อยก็เพื่อยืนยันตัวตนเพศที่ชัดเจนต่อสังคม

ความคลุมเครือบนร่างกายเป็นแนวความเข้าใจที่ผลิตจากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม วิทยาศาสตร์การแพทย์พรรณนาโครงสร้างกายวิภาคตามกลไกและความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เมื่อวิทยาศาสตร์การแพทย์เชื่อมต่อกับวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม ร่างกายของมนุษย์จึงถูกพรรณนาให้สัมพันธ์กับลักษณะเพศชายและลักษณะเพศหญิง น่าสนใจว่าโครงสร้างกายวิภาคเชื่อมโยงถึงการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงเพื่อสร้างข้อสรุปเรื่องเพศที่แท้จริง ส่วนโครงสร้างกายวิภาคที่ไม่สามารถระบุให้เป็นเพศใดเพศหนึ่งได้ชัดเจนถือเป็นร่างกายที่คลุมเครือ เช่น ร่างกายของบุคคล Intersex

แม้ว่าวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามจะกำกับให้บุคคล Intersex พรรณนาส่วนของร่างกายตามหมวดหมู่เพศ แต่การกำหนดความสัมพันธ์นี้มีเพียงส่วนของร่างกายที่จำแนกเป็นเพศชายหรือเพศหญิง หมายความว่าพัฒนาการทางเพศ

ในกลุ่ม Intersex เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่มีภาษาสื่อแทน ผลที่ตามมาคือบุคคล Intersex จึงต้องพรรณนาส่วนของร่างกายด้วยตัวเลือกในระบบภาษาเพศคู่ตรงข้าม

(5)	44	Intersex	แบบคือลักษณะของของ (ชื่อ Intersex) เอง
คือเหมือนเหมือนผู้ชายไง
	45	พิธีกร	ลักษณะของ (ชื่อ Intersex) ในที่นี้กำลังพูดถึง
อะไรอะ
	46	Intersex	คือช่วงหน้าอก ช่วงโบน้าอะไรเงี้ย คือคือ
จะค่อนข้างเหมือนผู้ชาย
	47	พิธีกร	เสียงก็เหมือนผู้ชาย
	48	Intersex	เสียงก็เหมือนด้วย
	49	พิธีกร	อ่า หน้าหน้าอกนี่เหมือนผู้ชายแสดงว่า
ทานโทษหน้าหน้าอกไม่มี
	50	Intersex	ไม่ ไม่ ไม่ค่อยมี
	51	พิธีกร	อ้อไม่ค่อยมี อ่าโอเคอะ จอแบน แคเรียก
จอแบน
	52	Intersex	อะ
	53	พิธีกร	ถูกไหมอะ
	54	Intersex	น่าจะประมาณนั้น
	55	พิธีกร	แล้วทานโทษ ข้างล่างละอะ อันนี้ เมื่อพูด
ถึงเพศ มันก็ต้องถามอะนะอะ
	56	Intersex	ผู้หญิง

(Intersex-02)

หน่วยสร้างสัมพันธ์กริยา (copular construction) “[นามวลี] คือ [ภาคแสดงนาม]” ในผลัดที่ 44 46 และ 56 ไม่เพียงพรรณนาว่าอวัยวะส่วนใดจัดอยู่ในลักษณะเพศชายหรือลักษณะเพศหญิง แต่ความหมายประจำหน่วยสร้างสัมพันธ์กริยายังกระตุ้นให้รับรู้ถึงวิธีจัดหมวดหมู่ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกายวิภาคและอัตลักษณ์ทางเพศ (gender-related anatomical structure) เรื่องเล่าในตัวอย่าง (5) เปิดเผยว่าหน้าอก โบน้า อวัยวะเพศ หรือแม้กระทั่งน้ำเสียง ไม่ได้ถูกพรรณนาตามความรู้ของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เพียงลำพัง เพราะหากเป็นเช่นนั้น พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex ต้องมีรูปภาษาสื่อแทน และไม่ถูกพรรณนาตามหมวดหมู่เพศคู่ตรงข้าม

หากสังเกตข้อมูลจากวิดีโอทัศน์ ใบหน้าและน้ำเสียงที่บุคคล Intersex จัดอยู่ในลักษณะผู้ชาย ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าหมายถึงระดับเสียงต่ำทุ้มและโครงหน้าส่วนบนมีขนาดใหญ่ ข้อมูลระหว่างการสนทนายังเปิดเผยว่าพิธีกรทำความเข้าใจร่างกายและเพศในมุมมองที่ไม่ต่างจากบุคคล Intersex สังเกตจากการให้เนื้อความสนับสนุน “เสียงก็เหมือนผู้ชาย” ในผลัดที่ 47 รวมถึงการสร้างข้อสรุปเรื่องลักษณะหน้าอกในผลัดที่ 49 “แสดงว่าท่านโทษหน้าหน้าอกไม่มี” วิธีพิจารณาส่วนของร่างกายตามระบบเพศคู่ตรงข้ามจึงไม่ทำให้เกิดการเห็นแย้ง และอนุญาตให้พิธีกรสร้างข้อสรุปร่วมกันอีกว่าน้ำเสียงและหน้าอกของบุคคล Intersex เหมือนผู้ชาย

อวัยวะเพศที่ไม่สามารถระบุให้เป็นเพศชายหรือเพศหญิงถูกจำแนกในกลุ่ม “อวัยวะสองเพศ” การสื่อความหมายของคำว่าอวัยวะสองเพศในตัวอย่าง (6) กระตุ้นให้นึกถึงการมีโครงสร้างอวัยวะเพศชายและอวัยวะเพศหญิงปะปนกัน เป็นการสื่อความหมายตามกรอบทวิลักษณ์ (binary) ที่คาดหวังให้บุคคลมีเพศใดเพศหนึ่งจากสองหมวดหมู่ แม้จะปรากฏพัฒนาการทางเพศที่ซับซ้อน แต่ความซับซ้อนนั้นยังคงถูกอธิบายด้วยตัวเลือกในระบบภาษาเพศคู่ตรงข้าม และการสื่อความหมายด้วยคำศัพท์นี้อาจกระตุ้นให้นึกถึงเหตุการณ์ที่เบี่ยงเบนจากระบบทวิลักษณ์ โดยสร้างความเข้าใจว่าอวัยวะเพศของบุคคล Intersex เบี่ยงเบนจากกลไกการเปลี่ยนแปลงทางเพศตามบรรทัดฐานสังคม

(6)	9	พิธีกร	เออน้องลองเล่าถึงตอนที่เกิดมาหน่อยว่า ครั้งแรกเกิดมาเป็นยังไง
	10	Intersex	อา เกิดมาครั้งแรกก็มีอวัยวะสองเพศ
	11	Intersex	ละก็คือแบบอา ของผู้หญิงมันจะอยู่ตรง ข้างขวา ละของผู้ชายมันจะอยู่ตรงกลาง

(Intersex-03)

ข้อจำกัดของการรับรู้เรื่องเพศที่หลากหลายนำเสนอในผลัดที่ 10 บุคคล Intersex กล่าวถึงอวัยวะเพศด้วยหน่วยสร้างแสดงการมีอยู่ (existential construction) “มี [นามวลี]” ความหมายประจำหน่วยสร้างกระตุ้นให้นึกถึงการมีสรรพสิ่งหรือการมีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้น นำสังเกตว่าบุคคล Intersex ไม่สามารถระบุเพศของตัวเองด้วยหน่วยสร้างสัมพันธ์ที่กระตุ้นให้นึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกายวิภาคและอัตลักษณ์ทางเพศ วิธีใช้หน่วยสร้างแสดงการมีอยู่ยืนยันว่า บุคคล Intersex ไม่รับรู้เรื่องเพศนอกระบบคู่ตรงข้ามเนื่องจากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามไม่อนุญาตให้บุคคล Intersex กำหนดเพศนอกเหนือจากเพศชายหรือเพศหญิง บุคคล Intersex ในตัวอย่างจึงกล่าวเพียงว่าตน “มีอวัยวะสองเพศ” โดยไม่สามารถระบุได้ว่าตนเกิดมาเป็นเพศใด

รูปภาพบางชีห่มวดห่มเพศคู่ตรงข้ามที่สัมพันธ์กับคำเรียกส่วนของอวัยวะนำเสนออีกครั้งในผลัดที่ 11 การแทนที่คำศัพท์เฉพาะด้วยนามวลีแสดงความเป็นเจ้าของ “ของผู้หญิง” “ของผู้ชาย” ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงลดระดับความเป็นทางการ แต่ยังสนับสนุนว่าบุคคล Intersex รับรู้เฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างเพศและผู้ครอบครองที่เป็นผู้ชายหรือผู้หญิง (possessor) การตรวจพบพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex จึงไม่ได้นำไปสู่การนิยามตัวตนเพศชุดใหม่

8.3 ร่างกายที่ต้องแก้ไขและรักษา

ความคลุมเครือกระตุ้นให้บุคคล Intersex เข้าใจร่างกายของตัวเองในทิศทางที่เป็นปัญหา ปัญหาในความเข้าใจนี้คือการยืนยันเพศที่แท้จริงไม่ได้ ผลการวิจัยพบว่าเพศที่แท้จริงไม่ใช่เพศกำเนิดหรือเพศทางชีววิทยา แต่เป็นเพศชายหรือเพศหญิงที่สัมพันธ์กับการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงในสังคม บุคคล Intersex จำนวน 4 คน อนุญาตให้แพทย์จัดการกับเพศที่คลุมเครือเพราะเชื่อว่าขั้นตอนทางการแพทย์จะช่วยสร้างความชัดเจนทั้งในระดับเพศและตัวตน คำว่าอนุญาตยังรวมไปถึงการไม่ปฏิเสธและไม่ต่อต้านขั้นตอนแทรกแซงที่ไม่ใช่เหตุฉุกเฉินทางการแพทย์ นอกจากนี้กรณีนี้ที่บุคคล Intersex ต้องการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง บุคคล Intersex ยังต้องอาศัยคำวินิจฉัยทางการแพทย์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างหลักฐานทางชีววิทยาและการแสดงตัวตนเพศก่อนเสมอ

แม้การรักษาเป็นแนวปฏิบัติที่รองรับด้วยความรู้ของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งกล่าวถึงลักษณะพันธุกรรม สารเคมีในเซลล์ และขั้นตอนการรักษา แต่ว่าแนวปฏิบัติดังกล่าวกลับไม่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินหรือปัญหาด้านสุขภาพ ผู้วิจัยพบว่าการรักษาร่างกายของบุคคล Intersex ใช้สนับสนุนการแยกห่มวดห่มเพศตามความรู้ของวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม กล่าวคือเป็นการแก้ไขให้บุคคล Intersex มีพัฒนาการทางร่างกายในลักษณะเพศชายหรือเพศหญิงเพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติสำหรับการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงต่อไป

วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามสร้างเหตุผลให้บุคคล Intersex เชื่อว่าร่างกายนอกระบบเพศคู่ตรงข้ามจำเป็นต้องรักษา และการนิยามตัวตนเพศที่สอดคล้องกับเพศกำเนิดถือเป็นสภาวะปกติเพียงหนึ่งเดียว วาทกรรมทั้งสองกำกับให้บุคคล Intersex ยอมรับและไม่ตั้งคำถามต่อขั้นตอนทางการแพทย์ โดยเสนอผ่านถ้อยคำตอบสนองผู้พูดแสดงการเห็นพ้องและการคาดคะเนความเป็นไปได้ (probability)

(7)	25	พิธีกร	เป็นเพศอะไรยังงั้นกันแน
	26	Intersex	ใช่ฮะ
	27	พิธีกร	แล้วถ้าต้องตัด ผ่าตัด หรืออะไร ก็ ก็ ก็ว่ากันไป ประมาณนั้น
	28	Intersex	ใช่ฮะ ว่าควรจะเป็นยังไง อะไรยังงั้น ใช่ฮะ

- 29 พรีกร อ้อ เออ ไปอยู่ตรงนั้นที่ปีจนกระทั่ง อา อายุ
- 30 Intersex ก็รับการรักษาที่จุฬาอยู่ประมาณสองปีอะ
ละก็อยู่สถานสงเคราะห์ประมาณสามปีสี่ปี
เนี่ยอะ
- 31 พรีกร รักษาอย่างไร
- 32 Intersex รักษา ก็คือเราใช้ชีวิตอยู่สถานสงเคราะห์
พอถึงวันหมดนัดเราก็ไปที่จุฬาเนี่ยอะ เป็น
เวลาสามปีถึงสี่ปีเนี่ยอะ ตอนท้าย ๆ ระหว่าง
การรักษาก็คือ คือ หมอก็ให้ ให้ ให้กลับมา
บ้านอะ ให้กลับมาบ้านเพื่อทำ อ่า ทำจิตใจ
ให้สงบ เหมือน เหมือนเค้าจะทำอะไรสักอย่าง
แต่รู้ว่าเหมือนเป็นการผ่าตัดนะอะ ก็เลย
กลับมาบ้าน เพื่อมาพักผ่อนจิตใจ แล้ว
ระหว่างที่กลับมาบ้านเนี่ยอะ คือด้วยที่ว่า
ทางบ้านฐานะยากจนอยู่แล้วอะไรยังเงี้ย
ก็เลยไม่ได้มาตามที่หมอนัด ก็คือทั้งช่วงไป
ละก็หายไปเลย
- 33 พรีกร อ้อ เกือบจะผ่าตัดอยู่แล้ว

(Intersex-01)

นอกจากวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามจะกระตุ้นให้บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (7) ค้นหาเพศที่แท้จริงของตัวเองแล้ว ความหมายของเพศที่แท้จริงยังเชื่อมต่อไปกับความรู้อีกวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในผลัดที่ 26 และ 28 บุคคล Intersex ตอบสนองถ้อยคำในผลัดก่อนหน้าโดยให้สัญญาณ “ใช่อะ” เพื่อแสดงการเห็นพ้องกับข้อสงสัยของพรีกรเรื่องเพศที่แท้จริง เพศที่แท้จริงในความหมายนี้หมายถึงเพศชายหรือเพศหญิง เพราะหากหมายถึงเพศกำเนิด บุคคล Intersex ก็น่าจะเห็นแย้งกับข้อมูลในผลัดที่ 25 และ 27 ยิ่งบุคคล Intersex กำกับเนื้อความในผลัดที่ 28 ด้วยตัวบ่งชี้ทัศนภาวะปริพัทธ (deontic modality) ใน “ว่าควรจะเป็น (เพศ) ยังไง” ก็ยิ่งยืนยันค่าความจริงของระบบเพศคู่ตรงข้าม ทั้งนี้การหาเพศที่แท้จริงต้องอาศัยขั้นตอนทางการแพทย์ ในผลัดที่ 28 30 และ 32 ปรากฏกริยาและนามวลีแปลงที่กระตุ้นให้นึกถึงเหตุการณ์การรักษา เช่น ผ่าตัด การผ่าตัด รักษา การรักษา แม้กรณีตัวอย่างบุคคล Intersex จะไม่ได้ผ่านการผ่าตัดโดยสมบูรณ์ แต่การยอมรับสถานะผู้ป่วยและการไม่ตั้งคำถามไต่ถามยืนยันว่าร่างกายที่ไม่ได้พัฒนาเป็นเพศชายหรือเพศหญิงจำเป็นต้องถูกรักษา

ข้อน่าสังเกตคือตัวพิธีกรก็อาศัยความรู้ของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามทำความเข้าใจร่างกายของบุคคลเช่นกัน โดยยืนยันผ่านการตั้งคำถาม “รักษายังไง” ในผลัดที่ 31 การถามถึงวิธีการนั้นได้ยอมรับความรู้จากวาทกรรมทั้งสองชุดไปแล้วว่า ร่างกายที่ไม่ได้พัฒนาไปในลักษณะเพศชายหรือเพศหญิงเป็นความผิดปกติที่ต้องรักษาจริง หากพิธีกรไม่ยอมรับความรู้ดังกล่าว ก็น่าจะต้องถามถึงเหตุผลก่อนว่าเหตุใดจึงต้องรักษา

วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามที่หลอมรวมอยู่ในตัวบทเรื่องเล่าร่วมกันควบคุมแนวปฏิบัติที่กำหนดความสอดคล้องระหว่างหลักฐานทางชีววิทยาและการแสดงตัวตนเป็นผู้หญิงอย่างเคร่งครัด แม้ว่าบุคคล Intersex ในตัวอย่างที่ (8) ประสงค์จะนิยามตัวตนเป็นผู้หญิง แต่ความประสงค์นั้นจะไม่เกิดขึ้น หากไม่มีหลักฐานทางการแพทย์

(8)	417	พิธีกร	ต้องตรวจอะไรนะฮะ คุณ (ชื่อ Intersex)
	418	Intersex	โครโมโซม ฮอร์โมน เกี่ยวกับเลือด
	419	พิธีกร	โครโมโซม เกี่ยวกับเลือดนะฮะ นี่ให้คุณหมอตรวจแล้วใช่ไหมฮะ
	420	Intersex	ตรวจ ตรวจเรียบร้อยแล้ว
[...]
	449	พิธีกร	ถ้าคุณหมอบอกเป็นผู้หญิง จะทำไง จะไปเปลี่ยนเลยไหม
	450	Intersex	คงก็เปลี่ยนเลยเพราะว่าเป็นความต้องการของ (ชื่อ Intersex 2) อยู่แล้ว

(Intersex-02)

วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้รายละเอียดลักษณะพันธุกรรม (โครโมโซม) สารเคมีในเซลล์ (ฮอร์โมน) และขั้นตอนการรักษา ปรากฏอย่างชัดเจนในผลัดที่ 418 และ 420 เมื่อรายละเอียดเหล่านี้เชื่อมต่อกับวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกายจึงไม่ได้กล่าวถึงเฉพาะกลไกทางชีววิทยา แต่โยงสัมพันธ์กับการนิยามตัวตนเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (8) ยินยอมเข้าสู่ขั้นตอนทางการแพทย์เพื่อตรวจสอบเพศที่แท้จริง แม้บุคคล Intersex ประสงค์จะนิยามตัวตนเป็นผู้หญิง แต่หากปราศจากหลักฐานทางการแพทย์ ดูเหมือนว่าการนิยามตัวตนเพศนั้นจะไม่สมบูรณ์ การสื่อความหมายของคำศัพท์ เช่น โครโมโซม ฮอร์โมน เลือด ร่วมกับคำว่า “ผู้หญิง” กำลังกระตุ้นให้นึกเหตุการณ์ที่ “ผู้หญิง”

เป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์ และตรวจวัดได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ขณะเดียวกัน กระบวนการสื่อความหมายนี้ยังทำให้ความหมายเชิงสังคมของการเป็นผู้หญิงพร่าเลือน

บุคคล Intersex จึงคาดคะเนความเป็นไปได้ “คงก็เปลี่ยนเลย” ในผลัดที่ 450 เพื่อสื่อถึงเนื้อความที่อาจจะเป็นจริงในอนาคต หากสัมพันธ์กับเงื่อนไขในอนุพากย์ “ถ้าคุณหมอบอกเป็นผู้หญิง” การทำงานร่วมกันของวิทยาศาสตร์การแพทย์และความคิดเพศคู่ตรงข้ามอนุญาตให้การแพทย์มีอำนาจตัดสินว่าใครควรเป็นผู้หญิง หรือใครควรเป็นผู้ชาย เนื่องจากการอ้างถึงโครโมโซม ฮอริโมน หรือแม้กระทั่งเลือดเป็นภาษาบ่งบอกสังกัดที่ควบคุมโดยแพทย์ บุคคลนอกสังกัดจึงไม่มีภาษาสร้างข้อโต้แย้ง

8.4 ร่างกายที่รับรู้ไม่ได้

ความหมายของร่างกายที่ถูกหล่อหลอมจากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามให้เหตุผลสำหรับพัฒนาการทางเพศที่นำไปสู่การนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงเท่านั้น พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex จึงเป็นเหตุผลที่รับรู้ไม่ได้เนื่องจากไม่มีเหตุผลให้กล่าวออกมา และไม่มีตัวเลือกในระบบภาษาสื่อแทน ความไม่รู้กระตุ้นให้บุคคล Intersex แสวงหาความชัดเจนบนร่างกาย การตอบคำถามสังคมไม่ได้ว่าเพศที่แท้จริงจัดอยู่หมวดหมู่ใด ส่งผลให้บุคคล Intersex เกิดความรู้สึกแปลกแยก แม้กระทั่งกลุ่ม Intersex ที่เข้าถึงวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ยังคงยอมรับว่า สังคมไทยไม่มีเหตุผลรองรับความเป็น Intersex ในฐานะเพศที่ปกติ

วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับระบบอนามัยเจริญพันธุ์ โครงสร้างอวัยวะเพศ และการขั้บถ่ายเพื่อบ่งชี้ว่าระบบเหล่านี้มีกลไกการทำงานแยกเป็นคู่ตรงข้าม ส่วนวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามอาศัยระบบอนามัยเจริญพันธุ์ โครงสร้างอวัยวะเพศ และการขั้บถ่ายเป็นหลักฐานยืนยันความแตกต่างระหว่างการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายและผู้หญิง วาทกรรมทั้งสองในตัวเองเรื่องเล่ากำกับให้บุคคล Intersex แสดงความรู้สึกสงสัย และระบุถึงข้อจำกัดที่ขัดแย้งกับความเข้าใจพื้นฐานเรื่องประจำเดือน โครงสร้างอวัยวะเพศ และพฤติกรรมการขั้บถ่ายซึ่งยึดโยงกับเพศคู่ตรงข้ามอย่างเป็นระบบ บุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างยอมรับว่าพัฒนาการทางเพศของตนไม่สอดคล้องกับคนอื่น ความไม่สอดคล้องไม่ได้สร้างให้ Intersex กลายเป็นอัตลักษณ์ทางเพศชุดใหม่ แต่กลับสร้างให้ร่างกายที่แตกต่างนั้นรับรู้ไม่ได้

- (9) 14 Intersex เราคิดว่าเราเห็นการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน เมื่อตอนเราเริ่มเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว นะอะว่า เอ๊ะทำไมเรามีอะไรผิดปกติที่ อวัยวะของเราเนี่ยอะ เราก็ไม่รู้จะคุยกับใคร คือเราคิดว่า เราคิดว่ามันคนทุกคนเหมือนกัน เราเป็นเราเป็นผู้หญิงเนอะ เราจะเป็นคน เป็นแมนส์ซ่านะ เป็นแมนส์ตอนอายุสิบเจ็ด สิบแปด แล้วก็หมดแมนส์ไปไปไม่นานละ ตั้งแต่ปี ตั้งแต่อายุสี่สิบหกแล้ว แต่ว่าตอนที่ เราเป็นหนุ่มสาวนี้แหละ ที่มันมีความผิดปกติ เกิดขึ้นที่ทำให้เราสังเกตเห็นว่าเอ๊ะทำไมเรา มีอะไรแปลก ๆ ในอวัยวะของเราอะนะ เราก็ เก็บความสงสัยนั้นไว้ ไม่รู้จะพูดกับใคร ถามใคร อะไรก็คิดเอาเองอะอะว่าหนึ่งนะ พี่เกิดอยู่ในชนบทนะ สุรินทร์ก็เป็นชนบท บ้านนอก เมื่อก่อนเนี่ย มันก็ไม่มีอะไรอะ คือ ไม่มี ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เราไม่มีอะนะ แล้วการที่เราจะเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ มัน ค่อนข้างยากมาก มันไม่รู้จะไปอ่านหนังสือ หาหนังสือคำตอบจากไหน รออย่างเดียว รออ่านหนังสือแปลก [...]
- 15 พิธีกร หนังสือแปลก ประมาณแบบเป็นรายปักษ์ รายอะไรอย่างงี้ใช้ไหมคะ
- 16 Intersex ใช่ ๆ ชื่อหนังสือชื่อหนังสือแปลกด้วยนะ อะอย่างเงี้ย เออก็รอรออ่านอะอะว่าจะมีเรื่อง แบบนี้ไหม [...] มันไม่ได้ไม่มีคำตอบ
- (Intersex-05)

บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (9) ตรวจพบพัฒนาการทางเพศที่ไม่สัมพันธ์กับลักษณะ เพศคู่ตรงข้าม แม้บุคคล Intersex จะนิยามตัวตนเป็นผู้หญิงผ่านหน่วยสร้างสัมพันธ์กริยาอย่าง ชัดเจน “เราเป็นผู้หญิงนะ” แต่เมื่อพบการเปลี่ยนแปลงทางเพศที่ขัดแย้งกับความเข้าใจพื้นฐาน บุคคล Intersex กลับเกิดความรู้สึกสงสัย และสร้างข้อสรุปว่าการเปลี่ยนแปลงทางเพศนั้น เป็นอาการผิดปกติ ในผลัดที่ 14 บุคคล Intersex ไม่ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ทางเพศ แต่ในบริบทการสนทนาระบุถึงการมีถุงอัณฑะและองคชาติพัฒนาขึ้นบริเวณช่องคลอด การปิดบังเรื่องราวที่เกิดขึ้นยืนยันว่าบุคคล Intersex ไม่ได้กังวลเรื่องสุขภาพ ทั้งที่เคยมีปัญหา

ด้านประจำเดือน แต่กังวลเพราะว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นขัดแย้งกับความเข้าใจพื้นฐานเรื่องเพศที่หล่อหลอมจากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม

คำแสดงการถาม (question word) “ทำไม” ไม่ได้มีเงื่อนไขพื้นฐานที่ต้องการคำตอบ แต่ทำหน้าที่ทางวจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatic function) คือแสดงความรู้สึกสงสัย มีเงื่อนไขพื้นฐานระบุว่าบุคคล Intersex รับข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับความเข้าใจพื้นฐานหรือเนื้อความที่มีอยู่ก่อน ซึ่งปรากฏในตำแหน่งหลังคำแสดงการถามคือ “เรามีอะไรผิดปกติที่อวัยวะของเรา” “เรามีอะไรแปลก ๆ ในอวัยวะของเรา” ความรู้สึกสงสัยเปิดเผยว่าการรับรู้เรื่องเพศของบุคคล Intersex มีเพียงลักษณะเพศชายที่แยกออกจากลักษณะเพศหญิง ข้อมูลใหม่จึงทำให้เกิดความสงสัยและแปลกใจ ยิ่งบุคคล Intersex กล่าวถึงวิธีสืบค้นข้อมูลจากหนังสือรวมเรื่องแปลกวิธีกล่าวเช่นนี้ยิ่งกระตุ้นให้นึกถึงเหตุการณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม และสื่อเป็นนัยว่ามีเพียงระบบเพศคู่ตรงข้ามเท่านั้นที่รับรู้ได้ กรณีนี้ระบบนามัยเจริญพันธุ์และโครงสร้างอวัยวะเพศไม่อาจตีความในทิศทางเดียวกับหู ตา หรือจมูก เพราะทั้งสองกลายเป็นหลักฐานที่ใช้ยืนยันสมภาวะปกติของระบบเพศคู่ตรงข้าม ความแตกต่างที่ตรวจพบจึงกลายเป็นเรื่องแปลกและสร้างความสงสัยแก่บุคคล Intersex

ปัจจัยด้านพื้นที่ภูมิศาสตร์ยังถูกนำเสนอในฐานะข้อจำกัด บุคคล Intersex กล่าวถึงการเติบโตในพื้นที่ชนบทของจังหวัดสุรินทร์ (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เราไม่มีอะ) นำเสนอใจว่าความรู้อยู่เรื่องเพศนั้นเกี่ยวพันกับความเป็นเมืองและความเป็นชนบท กรณีตัวอย่างบ่งบอกว่าชนบทเป็นพื้นที่ที่เข้าไม่ถึงองค์ความรู้เรื่องเพศ แม้บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (9) ไม่ได้เปรียบเทียบถึงพื้นที่เมืองโดยตรง แต่การจำแนกให้พื้นที่ใดเป็นชนบท ในความหมายนั้นได้สื่อเป็นนัยถึงความเป็นเมืองเอาไว้แล้ว

การเชื่อมต่องานวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมกับวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามกำกับพฤติกรรมขณะขับถ่ายให้สัมพันธ์กับการนิยามตัวตนเพศ ในตัวอย่าง (10) การนั่งปัสสาวะสื่อความเข้าใจพื้นฐานว่าเป็นพฤติกรรมสำหรับผู้หญิง ส่วนการยืนปัสสาวะเป็นพฤติกรรมสำหรับผู้ชาย บุคคล Intersex ในตัวอย่าง (10) จึงนำเสนอข้อจำกัดทางร่างกายที่ไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสังคมเพศคู่ตรงข้าม โดยวิธีอธิบายถึงข้อจำกัดนั้นก็ได้อนุมานว่าพิธีกรน่าจะแบ่งปันความเข้าใจพื้นฐานร่วมกัน (shared common ground)

(10)	35	Intersex	เราอยากให้คุณ (ชื่อ Intersex) เล่าให้ฟังดีกว่าว่า เออละเรื่องเนี่ยมันมันสำคัญยังไงคะในเรื่องของการที่ให้อิสรภาพของเราในการเติบโตแล้วก็เป็นคนที่จะได้เป็นคนเลือกว่าเราต้องการอะไรบนเนื้อตัวร่างกายของเราคะ

- 36 Intersex ตั้งแต่อ่านเอกสารทั้งหมดทั้งมวลมาทั้งหมด
นั้นอะ (ชื่อ Intersex) ยังไม่เจอใครที่เห็นมี
ลักษณะเหมือน (ชื่อ Intersex) เลย แล้วเวลา
ตอนที่เรานี้ตอนเด็ก ๆ เนอะ มันจะเป็นอะไร
ที่เจ็บปวดมาก แล้วก็เรารู้สึกว่าเราไม่ชอบ
ปัสสาวะเลย [...] อืม แล้วมันก็คือด้วยความ
ที่ว่าช่องยูเรียนี่คือปากท่อนปัสสาวะของ
เราอะ ที่มันอยู่ใต้คลิตอริสอะ มันไม่เปิด
แต่ว่ามันมันมีท่ออยู่ข้างบน แล้วมันก็มา
ไหลตรงนั้นอะ มันไม่ใช่ที่เหมือนกับว่าเค้า
ก็ต้องหาทางออกอะ ปัสสาวะก็ต้องหา
ทางออกเงี้ย มันก็ทำให้เราแบบฉี่ไม่ตรง
กับองศาที่ควรจะเป็นเนาะ ตามที่เราถูก
กำหนดให้ตอนเกิด ผู้หญิงก็ต้องนั่งฉี่ไซ้ใหม่
หรืออะไรแบบเนี้ย เออพอตอนเด็กอะ เราก็
รู้สึกว่าเป็นพอเรานั่งฉี่แล้ว position ของ
ปัสสาวะของเรามันไม่ได้ลง [...] ก็ฉี่แล้ว
ก็ออกไปนอกโถอะไรอย่างเงี้ย ก็จะมีปัญหา
มากเลย เพราะว่าคุณแม่ก็จะบอกว่าเธอเป็น
ผู้หญิงอะไรฉี่เลอะเทอะ เธอเราก็จะแบบ
โอเค งั้นเราหา position ของเราใหม่ เรา
ปรับเปลี่ยนของเราใหม่ คือเราก็นั่งแล้ว
หันหน้าเข้าไปในโถอะไรอย่างเงี้ย แล้ว
คุณแม่ก็จะเห็นอีก แล้วก็บอกว่า
เป็นผู้หญิงอะไรยืนฉี่ ไม่โอเค อะไรอย่างเงี้ย ซึ่ง
มันไม่มีที่อยู่สำหรับเราในการที่เราจะ
ปัสสาวะตามระบบเนื้อตัวร่างกายตาม
ธรรมชาติของเราเงี้ย โดยที่เราก็มารู้ว่ามัน
คืออะไรเนี้ย เธอเรา แต่เรารู้แล้วว่าอืมเรา
ไม่เหมือนผู้หญิงคนอื่น
- 37 พิธีกร เข้าใจ

(Intersex-06)

เรื่องเล่านำเสนอโครงสร้างอวัยวะเพศที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตในสังคมเพศ
คู่ตรงข้าม ช่วงแรกในผลัดที่ 36 บุคคล Intersex อาศัยความรู้จากวาทกรรมวิทยาศาสตร์

การแพทย์อธิบายกลไกการขับถ่ายที่สัมพันธ์กับโครงสร้างอวัยวะเพศ จากนั้นในช่วงท้ายนำเสนอข้อจำกัดที่ส่งผลให้พฤติกรรมขณะขับถ่ายไม่สอดคล้องกับความเข้าใจพื้นฐานเรื่องความเป็นผู้หญิงในสังคม ในผลัดที่ 36 วาทกรรมวิทยาการแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามเสนอความเข้าใจพื้นฐานว่า ผู้มีอวัยวะเพศหญิงควรนั่งปัสสาวะ ซึ่งแตกต่างจากการยืนปัสสาวะของผู้มีอวัยวะเพศชาย ความเข้าใจพื้นฐานนำเสนอหลังส่วนเชื่อมระบุข้อมูลเก่า “ตามที” นอกจากนี้บุคคล Intersex ยังอนุมานว่า พิธีกรน่าจะรับรู้ความเข้าใจพื้นฐานร่วมกัน จึงกระตุ้นด้วยการถามยืนยัน “ใช่ไหม”

ความเข้าใจพื้นฐานปรากฏอีกครั้งผ่านการรายงานถ้อยคำ (reported speech) ของแม่ “แม่อีกจะบอกว่า + ความเข้าใจพื้นฐาน” เนื้อความสื่อเป็นนัยว่าสังคมไม่ยอมรับวิธียืนปัสสาวะหรือการปัสสาวะเลอะเทอะในกลุ่มผู้หญิง บุคคล Intersex จึงรู้สึกแปลกแยกเพราะโครงสร้างอวัยวะเพศไม่เอื้อต่อการปฏิบัติตามความเป็นผู้หญิงในสังคม โครงสร้างอวัยวะเพศที่สร้างข้อจำกัดทำให้เกิดคำถามว่า “มันคืออะไรเนี่ย” เจื่อนไขพื้นฐานของคำถามไม่ได้ต้องการคำตอบแต่กำลังแสดงความรู้สึกสงสัยและไม่เข้าใจต่อข้อมูลใหม่ หรือก็คือพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex วาทกรรมวิทยาการแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามสร้างข้อจำกัดให้พัฒนาการทางเพศในลักษณะที่แตกต่างไม่มีสถานะ หรือไม่มีโอกาสที่จะถูกรับรู้ แม้กระทั่งพฤติกรรมขณะขับถ่ายยังถูกให้ความหมายเชิงสังคมตามระบบเพศคู่ตรงข้าม การมองหาวิธีปัสสาวะให้เหมาะสมกับอวัยวะเพศจึงไม่ใช่การปฏิบัติตามโครงสร้างกายวิภาค แต่กำลังปฏิบัติซ้ำพฤติกรรมการขับถ่ายที่ถูกยอมรับว่าเป็นพฤติกรรมของผู้หญิงในระบบเพศคู่ตรงข้าม

8.5 ร่างกายที่หลากหลาย

พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex กลายเป็นความหลากหลาย เมื่ออธิบายด้วยเหตุผลของวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ ความหลากหลายในประเด็นนี้ไม่ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติด้านเพศสถานะหรือเพศวิถี แต่กล่าวถึงความหลากหลายทางกายวิภาคโดยเฉพาะเรื่องเพศสรีระ การวิจัยพบว่าพัฒนาการทางเพศของบุคคล Intersex ในมิติของความหลากหลายยังคงจำกัดอยู่ในขอบเขตของการเคลื่อนไหวด้านความหลากหลายทางเพศ มีบุคคล Intersex เพียง 2 คนเท่านั้นที่ยอมรับร่างกายนอกกระบวนเพศคู่ตรงข้ามในสถานะอันปกติ

ร่างกายของบุคคล Intersex ในมิติของความหลากหลายจำเป็นต้องเชื่อมต่อกับวาทกรรมวิทยาการแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามเพื่อยืนยันการมีอยู่ของร่างกายเพศ และอัตลักษณ์ วาทกรรมวิทยาการแพทย์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างกายวิภาค ลักษณะพันธุกรรม และสารเคมีในเซลล์ ทว่ารายละเอียดนั้นถูกใช้เสนอความเป็นไปได้ นอกหมวดหมู่เพศคู่ตรงข้าม วาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่จึงสร้างความเข้าใจใหม่ว่าร่างกายของบุคคล Intersex ที่ต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้ามไม่ใช่อาการผิดปกติ แต่เป็นหนึ่งในความหลากหลายที่ธรรมชาติมอบให้

การเชื่อมต่อกับวาทกรรมทั้งสามสร้างให้ร่างกายหรือพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex เป็นหนึ่งในความหลากหลาย จนทำให้บุคคล Intersex จำนวน 2 คนสามารถสร้างข้อสรุปเรื่องความเป็น Intersex และปฏิเสธความเข้าใจพื้นฐานเรื่องเพศคู่ตรงข้ามได้

- (11) 29 พิธีกร มั่นชัดเจนมากเลยนะคะ เพราะว่าเอาตามความเป็นจริงแล้ว (ชื่อพิธีกร) เองเนี่ย (ชื่อพิธีกร) กับ (ชื่อพิธีกร) เนี่ยเราจะไม่มีข้อมูลเรื่องนี้มาก่อนเลย ก็เลยอยากจะให้แบบ (ชื่อ Intersex) เออ แล้วพอ เราก็นึกภาพตาม เราก็พยายามเออใช่จริง ๆ มันไม่ใช่ความผิดปกติของทางอย่างที่ว่าเมื่อกี้ฟี่ (ชื่อ Intersex) พูดว่าอะไรนะคะ
- 30 Intersex ไม่ใช่ความผิดปกติของ เออ อ้อใช่ อะพูดคำอันนี้ก่อน คือในโลกของวิทยาศาสตร์การแพทย์เค้าจะเรียกคนเป็น Intersex ว่าเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องหรือผิดปกติในการพัฒนาทางเพศค่ะ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า sex development disorder ค่ะ คือเค้ามองว่าอะไรก็ตามที่ไม่ได้พัฒนามาเป็นเพศหญิง เพศชายโดยสมบูรณ์แบบตามตามตามกรอบองค์ความรู้ของเค้าเนี่ย เค้าก็จะบอกเลยว่าเราผิดปกติค่ะ จันเพราะเมื่อผิดปกติ เค้าก็จะรักษาเรา เช่น เค้าจะให้ฮอร์โมนเรา โดยที่ไม่ถามว่าเราชอบหรือไม่ชอบ เค้าจะตัดแต่งอวัยวะเพศภายนอกของเราโดยไม่ถามว่าเราชอบหรือไม่ชอบ หรือเค้าเค้าอาจจะตัดอวัยวะสืบพันธุ์ภายในเนื้อตัวร่างกายของเรา โดยที่ไม่ถามเลยว่าเราชอบหรือไม่ชอบค่ะ อืม ปรารถนาหรือไม่ อืม ใช่ แต่สำหรับเรา เรายืนยันว่ามันคือความหลากหลายทางชีวภาพจริง ๆ มันคือความหลากหลายของเพศสรีระของมนุษย์ค่ะ
- 31 พิธีกร ค่ะ เมื่อกี้เหมือน (ชื่อ Intersex) อะ เชิญเลย ค่ะ (ชื่อ Intersex)
- (Intersex-07)

พัฒนาการทางเพศของบุคคล Intersex ในตัวอย่าง (11) เกิดเป็นความเข้าใจใหม่ในฐานะของความหลากหลายทางกายวิภาค บุคคล Intersex เรียกพัฒนาการทางเพศที่แต่เดิมถูกพิจารณาให้เป็นความผิดปกติด้วยคำศัพท์ “Intersex” ซึ่งสื่อแทนความรู้ของวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ บุคคล Intersex นำเสนอความเข้าใจใหม่ผ่านการเชื่อมต่อกวาทกรรม 3 ชุด คือ วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม และวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ ความรู้เรื่อง Intersex กำลังปฏิเสธความเข้าใจพื้นฐานเรื่องเพศจากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม

ก่อนนำเสนอพัฒนาการทางเพศในมิติความหลากหลาย บุคคล Intersex ย้อนให้เห็นความเข้าใจพื้นฐานจากวิทยาศาสตร์การแพทย์และระบบเพศคู่ตรงข้ามก่อนว่า Intersex ในความเข้าใจเดิมถูกอธิบายไว้อย่างไร ความเข้าใจพื้นฐานนำเสนอในตำแหน่งหลังบุพบทวลีบ่งชี้แหล่งที่มา “ในโลกของวิทยาศาสตร์การแพทย์” วิทยาศาสตร์การแพทย์จำแนก Intersex ในกลุ่มอาการผิดปกติ ส่วนวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามระบุว่าบุคคล Intersex เป็นเพศชายหรือเพศหญิงที่ไม่สมบูรณ์ วาทกรรมทั้งสองร่วมกันสร้างเหตุผลที่จะจัดการร่างกายของบุคคล Intersex โดยจะเห็นว่ากริยาแสดงขั้นตอนทางการแพทย์ปรากฏร่วมกับส่วนขยายระบุวิธีการและตัวบ่งชี้การปฏิเสธ “โดยที่ไม่ถาม” วิธีที่บุคคล Intersex ยกตัวอย่างสื่อเป็นนัยว่าขั้นตอนทางการแพทย์เกิดขึ้นโดยปราศจากความยินยอม ปรากฏตั้งแต่การให้ฮอร์โมน การแก้ไขอวัยวะเพศภายนอก จนถึงการจัดระบบสืบพันธุ์

หลังเสนอความเข้าใจพื้นฐานจากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม บุคคล Intersex ได้สร้างข้อสรุปใหม่ว่า “เรายืนยันว่ามันคือความหลากหลายทางชีวภาพจริง ๆ” บุคคล Intersex สนับสนุนค่าความจริงของข้อสรุปด้วยตัวบ่งชี้ทัศนภาวะสัญญาณ (epistemic modality) เนื่อความเสนอว่าพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex เป็นความหลากหลายจริง และให้เนื้อความปฏิเสธภาวะบกพร่องหรืออาการผิดปกติ ความเป็นจริงเรื่อง Intersex ในบริบทนี้จึงเกิดจากการปฏิเสธความเข้าใจพื้นฐาน เพื่อเสนอว่าความรู้ของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการทางเพศที่หลากหลาย

ความหลากหลายทางเพศในวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ไม่ได้ครอบคลุมเฉพาะพัฒนาการทางเพศที่ต่างจากเพศชายและเพศหญิง แต่ยังขยายต่อไปอีกว่าร่างกายของกลุ่ม Intersex เองก็ปรากฏความหลากหลายด้านกายวิภาคเช่นกัน ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (12)

- (12) 37 พิธีกร เข้าใจ
- 38 Intersex [...] คือ Intersex เนี่ยต้องบอกว่าเป็น หลายรูปแบบมากแล้วก็เชื่อว่าวิทยาการที่มาวันนี้ก็เป็น Intersex ที่แตกต่างรูปแบบกัน แล้วก็ยังมี Intersex ที่แตกต่างไปกว่านั้นอีก ซึ่ง (ชื่อ Intersex) ก็จะเป็นในรูปแบบของคนที่มีลักษณะของการพร่องทั้งฮอร์โมนเพศชายและฮอร์โมนเพศหญิง ก็คือไม่มีรังไข่ แล้วก็ไม่มีอัณฑะ อิม แล้วฮอร์โมนเพศของ (ชื่อ Intersex) เองก็ผลิตอยู่ที่เดียวก็คือต่อมหมวกไต คุณหมอก็ไม่ได้บอกนะว่าไม่ได้บอกว่าเราเป็น Intersex แต่บอกว่าคุณโชคดีมากเลยที่ไม่มีอัณฑะตกค้างในช่องท้อง แล้วคุณมาพบหมอเข้าไป เราไม่สามารถที่จะช่วยเหลือ เอออะไรเกี่ยวกับมดลูกคุณได้แล้ว แล้วสิ่งที่ทำได้ตอนนี้ก็คือทานฮอร์โมนเพศหญิงเพื่อให้ร่างกายคงสภาพอย่างผู้หญิงไว้ แล้วก็พัฒนาไปอย่างหญิงมากขึ้น หรืออะไรแบบนี้อะคะ ซึ่งทุก ๆ ครั้งที่ไปหาหมอเค้าก็จะพูดประมาณเนี่ย เออหมดเลย [...]

39 พิธีกร ค่ะ

(Intersex-06)

บุคคล Intersex สนับสนุนข้อสรุปเรื่องความหลากหลายทางเพศในกลุ่ม Intersex ด้วยตัวบ่งชี้ทัศนภาวะสัญญาณ “คือ Intersex เนี่ยต้องบอกว่าเป็นหลายรูปแบบมากแล้วก็เชื่อว่าวิทยาการที่มาวันนี้ก็เป็น Intersex ที่แตกต่างรูปแบบกัน” ตัวบ่งชี้ทัศนภาวะสัญญาณสนับสนุนค่าความจริงของเนื้อความในตำแหน่งหลังตัวบ่งชี้อนุพากย์ “ว่า” แม้ในผลลัพธ์ 38 บุคคล Intersex จะไม่สามารถแทนที่ความรู้จากวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามได้ แต่บุคคล Intersex อาศัยความรู้ที่เสนอหลักฐานทางชีววิทยารูปแบบอื่น ในตัวอย่างคือ Intersex ในลักษณะพร่องทั้งฮอร์โมนเพศหญิงและฮอร์โมนเพศชาย ส่งผลให้ไม่มีรังไข่และไม่มีอัณฑะ หรือในตัวบทเรื่องเล่า (ไม่ได้ยกมา) หมายถึง Intersex ประเภท “Swyer syndrome”

จะเห็นว่าการกล่าวถึง Intersex ในตัวอย่างนี้นำเสนอด้วยหน่วยสร้างสัมพันธ์กริยา “[นามวลี] เป็น [ภาคแสดงนาม]” ซึ่งกระตุ้นให้รับรู้ถึงหมวดหมู่ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกายวิภาคและอัตลักษณ์ทางเพศ

ช่วงท้ายผลคดีที่ 38 บุคคล Intersex เปิดเผยการทำงานของวิทยาศาสตร์การแพทย์และระบบเพศคู่ตรงข้ามที่ปฏิเสธความเป็นจริงเรื่อง Intersex การรายงานคำวินิจฉัยของแพทย์แบบอ้อมระบุว่า แพทย์ไม่อนุญาตให้พัฒนาการทางเพศที่ต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้ามกลายเป็นอัตลักษณ์ และวินิจฉัยว่าการมีอวัยวะตกค้างในช่องท้องเป็นเรื่องที่น่ากังวล (โชคดีที่ไม่มี) แพทย์แนะนำให้บุคคล Intersex รับฮอร์โมนเพศหญิง เพื่อคงสภาพร่างกายให้เป็นผู้หญิงจนร่างกายสามารถพัฒนาไปเป็นผู้หญิงอย่างสมบูรณ์ คำวินิจฉัยการแพทย์เป็นหลักฐานแสดงการทำงานร่วมกันระหว่างวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามสารเคมีในร่างกายถูกโยงความสัมพันธ์กับการนิยามตัวตนเป็นผู้หญิง ดังนั้นการปรากฏอวัยวะซึ่งเป็นตัวแทนของเพศชายและการเป็นผู้ชายจึงไม่ถูกคาดหวังให้ปรากฏในร่างกายที่จะพัฒนาไปเป็นผู้หญิง ตัวอย่างเผยให้เห็นเสียงของวาทกรรมที่กำลังโต้ตอบกัน การแพทย์ปฏิเสธเพศนอกแบบคู่ตรงข้าม ขณะที่บุคคล Intersex ยืนยันว่าร่างกายของตนเองเป็นความหลากหลายทางกายวิภาค และสามารถพัฒนาไปสู่สำนักในตัวตนเพศได้ ตัวบทเรื่องเล่าจึงไม่ได้มีเพียงเสียงของผู้เล่าเพียงลำพัง หากแต่ยังประกอบไปด้วยเสียงจากวาทกรรมอื่น

9. สรุปและอภิปรายผล

เรื่องเล่าชีวิตของบุคคล Intersex ในสังคมไทยเปิดเผยการเชื่อมต่อกันของวาทกรรมหลายเสียง วาทกรรมแต่ละเสียงหลอมรวมอยู่ในตัวบทเรื่องเล่าเพื่อสร้างความเข้าใจต่อร่างกายและตัวตน วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามสร้างให้ร่างกายของบุคคล Intersex ผิดปกติ คลุมเครือ รับรู้ไม่ได้ จนมีเหตุผลเพียงพอที่ต้องแก้ไขรักษา ตัวบทเรื่องเล่าชี้ให้เห็นว่าการรักษาร่างกายของบุคคล Intersex ไม่ใช่ภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ แต่เป็นภาวะวิตกต่อความมั่นคงในสังคมสำหรับเพศคู่ตรงข้าม วาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้ามไม่ได้เสนอความเป็นไปได้ที่หลักฐานทางชีววิทยาอาจแปรผันกับการกำหนดเพศ ความรู้ของวาทกรรมทั้งสองไม่ได้สร้างภาษาหรือเหตุผลเพื่อทำความเข้าใจเพศนอกแบบคู่ตรงข้าม การนิยามตัวตนเพศที่สอดคล้องกับเพศกำเนิดจึงยังคงมีสถานะเป็นความจริงของธรรมชาติ (Gallacher, 2005; Johnson, 2017) ส่งผลให้บุคคล Intersex จำนวน 5 คนไม่รับรู้ถึงความเป็นจริงเรื่อง Intersex และพยายามค้นหาเพศ “ที่แท้จริง” อย่างไรก็ดีตามเมื่อวาทกรรมทั้งสองเชื่อมต่อกับวาทกรรม Intersex หลังสมัยใหม่ พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex ถูกอธิบายให้เป็นความหลากหลายทางกายวิภาค และสามารถพัฒนาไปสู่อัตลักษณ์

ทางเพศได้ แต่การเข้าถึงความหมายใหม่นี้ยังคงจำกัดอยู่ในกลุ่มนักเคลื่อนไหวและวงวิชาการไทยบางส่วน

วิธีสร้างองค์ความรู้เรื่อง Intersex ที่ไม่สัมพันธ์กับอาการผิดปกตินับเป็นความท้าทายสำหรับการเมืองเรื่องเพศในสังคมไทย เนื่องจากผู้คนจำนวนมากยังคงยอมรับความรู้ของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม ผู้วิจัยเสนอว่าเหตุผลของวิทยาศาสตร์การแพทย์จำเป็นต้องเสนอองค์ความรู้เรื่องเพศที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และควรเป็นสุขภาพที่ไม่รองรับเฉพาะระบบเพศคู่ตรงข้ามหรือกิจกรรมทางเพศเพื่อสืบเผ่าพันธุ์ (reproductivism) งานวิจัยจำนวนมาก (Eckert, 2009; Roen, 2009; Spurgas, 2009) ยืนยันว่าสารเคมีและโครงสร้างทางกายวิภาคในกลุ่ม Intersex ไม่กระทบต่อสุขภาพ ยกเว้นกลุ่มโครงสร้างอวัยวะเพศที่ส่งผลต่อการขับถ่าย และภาวะบกพร่องฮอร์โมนต่อมหมวกไต (CAH) ที่ส่งผลต่อการขาดฮอร์โมน Aldosterone และ Cortisol แต่สาเหตุที่ทารก Intersex ถูกซ่อมเพศเป็นเพราะการแพทย์จัดการร่างกายของพลเมืองเพื่อสนับสนุนโครงสร้างสังคมเพศคู่ตรงข้ามที่ให้ความสำคัญกับการแต่งงานและการสืบเผ่าพันธุ์

ภาษามีผลต่อการซึมซับประสบการณ์ชีวิตของบุคคล Intersex การครอบงำรูปแบบเรื่องเล่าจากวาทกรรมการแพทย์ (colonizing medical tropes) ส่งผลให้ภาษาที่ใช้สนทนาเกี่ยวกับร่างกายนอกระบบเพศคู่ตรงข้ามไม่มีตัวเลือก ร่างกายที่ถูกตรวจวัดผ่านชีวการแพทย์ (biomedical gaze) บังคับให้อาการเจ็บป่วยมากกว่ารูปแบบความหลากหลาย พัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex จึงถูกจำกัดให้สื่อสารได้เฉพาะในภาษาของแพทย์ (Ramanathan, 2010) จะเห็นว่าบุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มนักเคลื่อนไหวยอมรับคำวินิจฉัยทางการแพทย์และไม่เคยรับรู้ถึงพัฒนาการทางเพศในกลุ่ม Intersex การศึกษาของ King (2016) เสนอข้อกำหนดสำหรับการใช้ภาษา (meta-prescriptive language) เพื่อตรวจสอบวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แม้ว่าเหตุผลทางการแพทย์จะให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่ข้อมูลเหล่านั้นเลือกปกปิดและสร้างข้อจำกัดต่อร่างกายที่ซับซ้อน ประเด็นนี้ Davis (2002) อภิปรายว่าภาษาการแพทย์สร้างความวิตกกังวลต่อเงื่อนไข Intersex โดยโน้มน้าวให้บุคคลเชื่อคำวินิจฉัยที่พิสูจน์ด้วยวิทยาศาสตร์ ในแง่หนึ่ง ข้อมูลทางการแพทย์มีความน่าเชื่อถือเป็นเพราะว่าผู้คนนอกสังกัดไม่มีภาษาที่จะโต้แย้ง จึงเชื่อว่าวิทยาศาสตร์เป็นความจริงสูงสุด (authoritative voice)

โครงสร้างกายวิภาค เช่น อวัยวะเพศ โครโมโซม ฮอโมน ไม่ได้อธิบายผ่านความรู้ของวาทกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์โดยเอกเทศ ร่างกายของบุคคลกลายเป็นความจริงร่วมกับวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม หลักฐานทางชีววิทยาจำแนกมนุษย์ออกเป็นเพศชายและเพศหญิงเพื่อสร้างความสอดคล้องต่อการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง แม้กระทั่งพฤติกรรมขณะขับถ่าย (ยีน-นัง) ยังถูกกำกับให้สัมพันธ์กับกฎเกณฑ์คู่ตรงข้าม ผลการวิจัยจึงสนับสนุนความคิดของ Butler (1990, 2011) ที่เสนอว่าเพศสรีระกลายเป็นวัตถุภาวะทาง

วัฒนธรรมไม่ต่างจากเพศสถานะ คนในสังคมไม่ได้เข้าใจเพศสรีระตามกลไกทางชีววิทยา โดยเป็นอิสระจากบรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรม จึงเป็นเหตุผลให้บุคคล Intersex ถูกผ่าตัดแก้ไขเพศให้เป็นปกติ แม้กระทั่งการข้ามเพศ (transition) ยังต้องอาศัยการผ่าตัดเพื่อยืนยันว่าบุคคลกำลังสวมทับเพศที่แท้จริง

บุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างไม่แสดงความรู้สึกกังวลที่สัมพันธ์กับศักยภาพด้านการเจริญพันธุ์ ดังที่เคยเสนอในงานวิจัยของ Jones (2016) และ Lundberg (2017) แต่บุคคล Intersex ในสังคมไทยมีแนวโน้มวิตกกังวลต่อความแตกต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้าม บางกรณีความแตกต่างยังกระตุ้นให้บุคคล Intersex กังวลเกี่ยวกับโรคร้ายแรง ด้วยเหตุที่สังคมไทยใช้คำว่า “เพศ” เพียงคำเดียวในการกล่าวถึงมิติเพศทั้งหมด เมื่อเกิดความแตกต่างในระดับสรีระบุคคล Intersex จึงเชื่อมโยงไปยังบทบาท การแสดงออก และกิจกรรมทางเพศโดยพิจารณาให้ทั้งสามส่วนอยู่ในระนาบเดียวกัน แม้ว่าในอดีตคำว่า “เพศ” อาจหมายถึงอวัยวะสำหรับขับถ่ายหรือสืบเผ่าพันธุ์ แต่เมื่อร่างกายส่งผลต่อสำนึกในตัวตนเพศ ผู้คนจึงเชื่อว่าความสอดคล้องกันของเพศสรีระ เพศสถานะ และเพศวิถีเป็นระบบธรรมชาติ การแตกต่างจากธรรมชาติย่อมเป็นอุปสรรคต่อชีวิต บุคคล Intersex กลุ่มตัวอย่างจึงกลัวความแปลกแยกทางสังคมมากกว่าปัญหาด้านสุขภาพหรือศักยภาพด้านการเจริญพันธุ์ น่าสนใจว่าวาทกรรมไม่เพียงกำกับวิธีใช้ภาษาหรือแนวปฏิบัติทางสังคมเท่านั้น แต่ยังกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกต่อร่างกายและตัวตนด้วย

การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้กล่าวแทนให้บุคคลที่มีร่างกายต่างจากระบบเพศคู่ตรงข้ามนิยามตัวเองในฐานะ Intersex หรือต่อต้านการนิยามตัวตนเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง เพียงแต่ผู้วิจัยต้องการเสนอให้สังคมไทยมีภาษาในการอธิบายร่างกายของบุคคล Intersex ที่ไม่สัมพันธ์กับอาการผิดปกติ หากอาการผิดปกติเป็นเหตุผลของวาทกรรมเพศคู่ตรงข้าม ซึ่งไม่สัมพันธ์กับสุขภาพ ผู้วิจัยยืนยันว่าพัฒนาการทางเพศนั้นไม่ใช่อาการผิดปกติ

บทความวิจัยนี้ให้ข้อเสนอแนะว่าการศึกษาด้านภาษาและเพศควรสำรวจความเข้าใจและความรู้สึกที่คนในสังคมไทยมีต่อร่างกายของบุคคล Intersex เพื่อประเมินสถานภาพความรู้และสร้างพื้นที่ทางภาษาในประเด็น Intersex ต่อไป

เอกสารอ้างอิง/References

- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2559). เพศและความเป็นชายในพุทธศาสนากับการควบคุมภิกษุสามเณรและบัณฑิต. *วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 12(1), 3-25.
- ไพโรลญา อยู่ม้น. (2559). *อำนาจกระทำ: ศึกษาการให้ความยินยอมกรณีการผ่าตัดแปลงเพศในเด็ก*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. Thammasat University Digital Collections. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:91363
- ศิริพร ณ ถลาง. (2539). *การวิเคราะห์ตำนานสร้างโลกของคนไทย*. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาวเล่าประสบการณ์ “อวัยวะเพศกำกวม” ตรวจพบถุงอัณฑะในส่วนที่ควรเป็นรังไข่. (24 สิงหาคม 2565). *ไทยรัฐออนไลน์*. <https://www.thairath.co.th/news/society/2481366>
- Spectrum. (28 กันยายน 2565). *เปิดชีวิตของนักกฎหมายอัตลักษณ์ Intersex กว่าจะเป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิเพศหลากหลาย* [Image attached] [Status update]. Facebook. <https://www.facebook.com/showyourspectrum/photos/a.276495186375492/1062784761079860/?type=3>
- Amato, V. (2016). *Intersex narratives: Shifts in the representation of intersex lives in North American literature and popular culture*. Transcript.
- Bakhtin, M. M. (1986). The problem of speech genres (V. W. McGee, Trans.). In C. Emerson & M. Holquist (Eds.), *Speech genres and other late essays* (pp. 60-102). University of Texas Press.
- Butler, J. (1990). *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. Routledge.
- Butler, J. (2011). *Bodies that matter: On the discursive limits of “sex”*. Routledge.
- Cornwall, S. (2015). British intersex Christians' accounts of intersex identity, Christian identity and church experience. *Practical Theology*, 6(2), 220-236. <https://doi.org/10.1179/1756073X13Z.0000000001>
- Davis, S. W. (2002). Loose lips sink ships. *Feminist Studies*, 28(1), 7-35.
- Devitt, A. (2004). *Writing genres*. Southern Illinois University Press.
- Eckert, L. (2009). Diagnosticism: Three cases of medical anthropological research into intersexuality. In M. Holmes (Eds.), *Critical intersex* (pp. 41-72). Routledge.
- Fairclough, N. (1992). Intertextuality in critical discourse analysis. *Linguistics and Education*, 4(3), 269-293. [https://doi.org/10.1016/0898-5898\(92\)90004-G](https://doi.org/10.1016/0898-5898(92)90004-G)

- Fairclough, N. (2005). Critical discourse analysis in transdisciplinary research. In R. Wodak & P. Chilton (Eds.), *A new agenda in (critical) discourse analysis theory, methodology and interdisciplinarity*. (pp. 53-70). John Benjamins Publishing Company.
- Fausto-Sterling, A. (2000). *Sexing the body: Gender politics and the construction of sexuality*. Basic Books.
- Gallacher, L. (2005). *The psychology of intersex: Discourse analysis methodology applied to medicalisation of intersex and experiences of people/parents UK*. [Master's thesis, University of York]. CiteSeerX. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.137.1604&rep=rep1&type=pdf>
- Guntram, L., & Zeiler, K. (2016). You have all those emotions inside that you cannot show because of what they will cause: Disclosing the absence of one's uterus and vagina. *Social Science & Medicine*, 167, 63-70. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2016.08.028>
- Henningham, M. M. (2019). *Born This Way: The Healthcare, Sexuality, and Social Experiences of People with Intersex Variations*. [Doctoral dissertation, The University of Sydney]. CORE. <https://core.ac.uk/download/212697455.pdf>
- Holmes, M. (2009). Straddling past, present and future. In M. Holmes (Eds.), *Critical intersex* (pp. 1-11). Routledge.
- Johnson, D. (2017). *Living intersex reconceptualising dualistic notions of sex and the body* [Doctoral dissertation, King's College]. Semantic Scholar. <https://www.semanticscholar.org/paper/Living-Intersex-%3A-reconceptualising-dualistic-of-Johnson/d8fde2059d844839d77bbf198be87080014a8cb3>
- Jones, C. (2016). *Diagnosing sex stories of intersex, relationships & identity*. [Doctoral dissertation, University of Sheffield]. White Rose e-Theses Online. <https://etheses.whiterose.ac.uk/16358/>
- King, B. W. (2016). Becoming the intelligible other: speaking intersex bodies against the grain. *Critical discourse studies*, 13(4), 359-378. <http://dx.doi.org/10.1080/17405904.2015.1113190>
- Lundberg, T. (2017). *Knowing bodies: Making sense of Intersex/DSD a Decade Post-Consensus*. [Doctoral dissertation, University of Oslo]. DUO Research Archive. <https://www.duo.uio.no/handle/10852/55654?show=full>

- Medina, C., & Mahowald, L. (2021, October 26). *Key issues facing people with intersex traits*. The Center for American Progress. <https://www.americanprogress.org/article/key-issues-facing-people-intersex-traits/>
- Morgan, C. (2016). The human rights of intersex people: Addressing harmful practices and rhetoric of change. *Social Science & Medicine*, 24(47), 74-84.
<https://doi.org/10.1016/j.rhm.2016.06.003>
- Ramanathan, V. (2010). *Bodies and language: Health, ailments, disabilities*. Multilingual Matters.
- Reis, E. (2009). *Bodies in doubt: An American history of intersex*. Johns Hopkins University Press.
- Roen, K. (2009). Clinical intervention and embodied subjectivity: Atypically sexed children and their parents. In M. Holmes (Eds.), *Critical intersex* (pp. 15-40). Routledge.
- Spurgas, A. K. (2009). (Un)Queering identity: The biosocial production of intersex/DSD. In M. Holmes (Eds.), *Critical intersex* (pp. 97-122). Routledge.